

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

.....

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Neuvosto

2001/152/EY:

- ★ EU–Meksiko-yhteisneuvoston päätös N:o 1/2001, tehty 27 päivänä helmikuuta 2001, EU–Meksiko-yhteisneuvoston ja EU–Meksiko-sekakomitean työjärjestyksen vahvistamisesta 1

2001/153/EY:

- ★ EU–Meksiko-yhteisneuvoston päätös N:o 2/2001, tehty 27 päivänä helmikuuta 2001, taloudellista kumppanuutta, poliittista yhteensovittamista ja yhteistyötä koskevan sopimuksen 6 ja 9 artiklan, 12 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 50 artiklan täytäntöönpanosta 7

Yhteinen julistus I vaihtoehtoisesta riitojen ratkaisusta 51

Euroopan yhteisön ja Meksikon yhteinen julistus sopimuksen 21 artiklan mukaisesta yhteistyöstä maatalous- maaseutualalla 52

2

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

EU-MEKSIKO-YHTEISNEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1/2001,

tehty 27 päivänä helmikuuta 2001,

EU-Meksiko-yhteisneuvoston ja EU-Meksiko-sekakomitean työjärjestyksen vahvistamisesta

(2001/152/EY)

YHTEISNEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Brysselissä 8 päivänä joulukuuta 1997 allekirjoitetun Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Meksikon yhdysvaltojen taloudellista kumppanuutta, poliittista yhteensovittamista sekä yhteistyötä koskevan sopimuksen, jäljempänä 'sopimus', ja erityisesti sen 46 artiklan 3 kohdan ja 48 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimus tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 2000.
- (2) Yhteisneuvoston on vahvistettava työjärjestyksensä sekä määritettävä sekakomitean tehtävät ja toimintatavat,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Vahvistetaan liitteenä oleva yhteisneuvoston työjärjestys.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan 27 päivänä helmikuuta 2001.

Tehty Brysselissä 27 päivänä helmikuuta 2001.

Yhteisneuvoston puolesta

J. CASTAÑEDA

Puheenjohtaja

LIITE

EU-MEKSIKO-YHTEISNEUVOSTON TYÖJÄRJESTYS

1 artikla

Puheenjohtajuus

Yhteistyöneuvoston puheenjohtajana on vuorotellen 12 kuukauden ajan Euroopan unionin neuvoston edustaja ja Meksikon hallituksen edustaja. Ensimmäinen puheenjohtajuuskausi alkaa kuitenkin päivänä, jona yhteisneuvoston ensimmäinen kokous pidetään, ja se päättyy saman vuoden joulukuun 31 päivänä.

2 artikla

Kokoukset

1. Yhteisneuvosto kokoontuu ministeritasolla säännöllisin väliajoin ja osapuolten yhteisellä suostumuksella tarpeen vaatiessa.
2. Kukin yhteisneuvoston kokous pidetään osapuolten sopimassa paikassa.
3. Yhteisneuvoston sihteerit kutsuvat yhdessä koolle yhteisneuvoston kokoukset.

3 artikla

Edustaminen

1. Yhteisneuvoston jäsenet voivat lähettää puolestaan edustajan.
2. Jäsenen, joka haluaa lähettää puolestaan edustajan, on ilmoitettava puheenjohtajalle edustajansa nimi ennen sitä kokousta, jossa tämä häntä edustaa. Yhteisneuvoston jäsenen edustajalla on kaikki jäsenen oikeudet.

4 artikla

Valtuuskunnat

Yhteisneuvoston jäsenten mukana voi olla virkamiehiä. Ennen kutakin kokousta puheenjohtajalle on ilmoitettava kummankin osapuolen valtuuskunnan aiottu kokoonpano ja sen johtaja.

5 artikla

Sihteeristö

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön virkamies ja Meksikon hallituksen virkamies toimivat yhdessä yhteisneuvoston sihteereinä.

6 artikla

Asiakirjat

Kun asioiden käsittely yhteisneuvostossa perustuu niitä koskeviin asiakirjoihin, sihteerit numeroivat kyseiset asiakirjat ja jakavat ne yhteisneuvoston asiakirjoina.

7 artikla

Kirjeenvaihto

1. Yhteisneuvostolle tai sen puheenjohtajalle osoitettu kirjeenvaihto toimitetaan molemmille yhteisneuvoston sihtee-reille.
2. Sihteerit huolehtivat siitä, että kirjeenvaihto toimitetaan yhteisneuvoston puheenjohtajalle ja tarvittaessa jaetaan 6 artiklassa tarkoitettuina asiakirjoina yhteisneuvoston muille jäsenille. Jaettu kirjeenvaihto lähetetään Euroopan komission pääsihteeristöön, Euroopan unionin jäsenvaltioiden pysyviin edustustoihin ja Meksikon edustustoon Euroopan unionissa.

3. Asianomainen sihteeri lähettää yhteisneuvoston puheenjohtajan kirjeenvaihdon sen vastaanottajille ja tarvittaessa jakaa sen 6 artiklassa tarkoitettuina asiakirjoina muille yhteisneuvoston jäsenille 2 kohdassa mainittuihin osoitteisiin.

8 artikla

Kokousten asialista

1. Yhteisneuvoston sihteerit laativat osapuolten ehdotusten perusteella kutakin kokousta varten alustavan asialistan. Asianomainen sihteeri lähettää sen 7 artiklassa tarkoitetuille vastaanottajille viimeistään 15 päivää ennen kokouksen alkua.

Alustavalla asialistalla ovat asiakohdat, joiden asialistalle ottamista koskevan pyynnön jompikumpi sihtee-reistä on saanut viimeistään 21 päivää ennen kokouksen alkua, kuitenkin niin, ettei asiakohtia oteta alustavalle asialistalle, ellei niitä koskevia asiakirjoja ole toimitettu sihtee-reille viimeistään alustavan asialistan lähettämispäivänä. Yhteisneuvosto hyväksyy asialistan kunkin kokouksen alussa. Muu kuin alustavalla asialistalla oleva asiakohta voidaan ottaa asialistalle osapuolten suostumuksella.

2. Osapuolten suostumuksella voidaan 1 kohdassa asetettuja määräaikoja lyhentää erityistapauksissa esille tulevien vaatimusten huomioon ottamiseksi.

9 artikla

Pöytäkirja

1. Sihteerit laativat yhdessä mahdollisimman nopeasti kunkin kokouksen pöytäkirjan.

2. Pöytäkirjassa on yleensä mainittava kustakin asialistalla olevasta asiakohdasta:

- a) yhteisneuvostolle toimitetut asiakirjat;
- b) kannat, joiden merkitsemistä pöytäkirjaan joku yhteisneuvoston jäsen on pyytänyt;
- c) eri asiakohtien osalta tehdyt päätökset, annetut suositukset, sovitut kannat ja tehdyt päätelmät.

3. Pöytäkirjassa on myös oltava luettelo kokoukseen osallistuneista yhteisneuvoston jäsenistä tai heidän edustajistaan.

4. Pöytäkirja annetaan yhteisneuvoston hyväksyttäväksi sen seuraavassa kokouksessa. Osapuolet voivat hyväksyä sen myös kirjallisesti. Sihteerit allekirjoittavat hyväksytyyn pöytäkirjan kaksi alkuperäistä kappaletta, jotka osapuolet arkistovat. Jäljennös pöytäkirjasta toimitetaan kullekin 7 artiklassa tarkoitettulle vastaanottajalle.

10 artikla

Päätökset ja suositukset

1. Yhteisneuvosto tekee päätökset ja antaa suositukset osapuolten yhteisellä suostumuksella. Kokousten välisenä aikana yhteisneuvosto voi tehdä päätöksiä tai antaa suosituksia kirjallista menettelyä noudattaen, jos osapuolet niin sopivat. Kirjallinen menettely tarkoittaa osapuolten suostumuksella toimivien sihteerien välistä noottien vaihtoa.

2. Sopimuksen 47 artiklassa tarkoitettujen yhteisneuvoston päätökset ja suositukset otsikoidaan sanoilla "päätös" tai "suositus", jota seuraa järjestysnumero, niiden tekemisen antamispäivä ja kuvaus niiden aiheesta.

3. Kumpikin sihteeri todistaa oikeaksi yhteisneuvoston päätökset ja suositukset, ja kummankin osapuolen valtuuskunnan johtaja allekirjoittaa niiden kaksi alkuperäiskappaletta.

4. Päätökset ja suositukset toimitetaan kullekin 7 artiklassa tarkoitettulle vastaanottajalle yhteisneuvoston asiakirjoina.

11 artikla

Julkisuus

1. Ellei toisin päätetä, yhteisneuvoston kokoukset eivät ole julkisia.

2. Kumpikin osapuoli voi päättää yhteisneuvoston päätösten ja suositusten julkaisemisesta omassa virallisessa lehdesään.

12 artikla

Viralliset kielet

1. Osapuolten viralliset kielet ovat yhteisneuvoston virallisia kieliä.

2. Jollei toisin päätetä, yhteisneuvosto käsittelee asioita ja tekee päätöksensä yleensä virallisilla kielillä laadittujen asiakirjojen ja ehdotusten perusteella.

13 artikla

Kustannukset

1. Meksikon yhdysvallat ja Euroopan yhteisö vastaavat kumpikin yhteisneuvoston kokouksiin osallistumisestaan aiheutuvista kustannuksista sekä henkilöstö-, matka- ja oleskelukulujen että posti- ja televiestintäkulujen osalta.

2. Kokoukset järjestävä osapuoli vastaa kokousten järjestämisen- ja tulkkaus- sekä asiakirjojen käännös- ja kopiointikustannuksista.

14 artikla

Sekakomitea

1. Perustetaan sopimuksen 48 artiklan mukaisesti sekakomitea, jonka tehtävänä on avustaa yhteisneuvostoa sen tehtävien hoitamisessa.

2. Sekakomitea muodostuu Euroopan unionin neuvoston jäsenten, Euroopan komission ja Meksikon hallituksen yleensä korkean virkamiestason edustajista, ottaen huomioon sopimuksen 48 artiklan, yhteisneuvoston päätöksen N:o 2/2000 48 artiklan ja päätöksen N:o 2/2001 44 artiklan.

3. Sekakomitea valmistelee yhteisneuvoston kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat, valvoo tarvittaessa yhteisneuvoston

päätösten ja suositusten täytäntöönpanoa sekä yleisesti sopimuksen moitteetonta toimintaa. Se käsittelee yhteisneuvoston sille siirtämiä asioita ja muita kysymyksiä, jotka voivat tulla esille sopimuksen päivittäisen täytäntöönpanon yhteydessä. Komitea tekee päätös- ja/tai suositusehdotuksia yhteisneuvoston hyväksyttäväksi.

4. Sekakomitean työjärjestys on tämän työjärjestyksen lisäyksenä.

Lisäys

SEKAKOMITEAN TYÖJÄRJESTYS

1 artikla

Puheenjohtajuus

Sekakomitean kokousten puheenjohtajana on vuorotellen Euroopan komission edustaja ja Meksikon pysyvä edustaja Euroopan unionissa tai Meksikon hallituksen nimeämä korkean tason virkamies, jollei yhteisneuvoston päätöksen N:o 2/2000 48 artiklasta ja päätöksen N:o 2/2001 44 artiklasta muuta johdu.

2 artikla

Kokoukset

Sekakomitea kokoontuu kerran vuodessa tai osapuolten yhteisellä suostumuksella tarpeen vaatiessa. Sekakomitean sihteerit kutsuvat yhdessä koolle kokoukset, jotka pidetään vuorotellen Brysselissä ja Meksikossa osapuolten sopimana ajankohdalla.

3 artikla

Valtuuskunnat

Ennen kutakin kokousta sekakomitean puheenjohtajalle on ilmoitettava kummankin osapuolen valtuuskunnan aiottu kokoonpano ja sen johtaja.

4 artikla

Sihteeristö

1. Euroopan yhteisöjen komission virkamies ja Meksikon hallituksen virkamies toimivat yhdessä sekakomitean sihteerinä yhteisneuvoston päätöksen N:o 2/2000 48 artiklan ja päätöksen N:o 2/2001 44 artiklan mukaisesti.

2. Sekakomitean puheenjohtajalle osoitettu ja hänen lähettämänsä tässä työjärjestyksessä tarkoitettu kirjeenvaihto toimitetaan sekakomitean sihteerille, yhteisneuvoston sihteerille ja puheenjohtajalle sekä tarvittaessa sekakomitean jäsenille.

5 artikla

Julkisuus

Ellei toisin päätetä, sekakomitean kokoukset eivät ole julkisia.

6 artikla

Kokousten asialista

1. Sekakomitean sihteerit laativat kutakin kokousta varten alustavan asialistan. Se lähetetään yhteisneuvoston puheenjohtajalle ja sihteerille sekä sekakomitean jäsenille viimeistään 15 päivää ennen kokousta. Alustavalla asialistalla ovat asiakohdat, joiden asialistalle ottamista koskevan pyynnön puheenjohtaja on saanut viimeistään 21 päivää ennen kokouksen alkamista kuitenkin niin, ettei asiakohtia oteta alustavalle asialistalle, ellei niitä koskevia asiakirjoja ole toimitettu sihteerille viimeistään asialistan lähettämispäivänä. Sekakomitea hyväksyy asialistan kunkin kokouksen alussa. Muu kuin alustavalla asialistalla oleva asiakohta voidaan ottaa asialistalle osapuolten suostumuksella.

2. Osapuolten suostumuksella voidaan 1 kohdassa asetettuja määräaikoja lyhentää erityistapauksissa esille tulevien vaatimusten huomioon ottamiseksi.

7 artikla

Pöytäkirja

Kustakin kokouksesta laaditaan pöytäkirja, joka perustuu puheenjohtajan yhteenvedon sekakomitean tekemistä päätelmistä. Sekakomitean hyväksyttyä pöytäkirjan puheenjohtaja ja sihteerit allekirjoittavat sen, ja kumpikin osapuoli arkistoi pöytäkirjan. Jäljennös pöytäkirjasta lähetetään yhteisneuvoston puheenjohtajalle ja sihteerille sekä sekakomitean jäsenille.

8 artikla

Päätökset ja suositukset

1. Jos sekakomitealla on valtuudet tehdä päätöksiä ja antaa suosituksia sopimuksen 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti, nämä asiakirjat otsikoidaan sanoilla "päätös" tai "suositus", jota

seuraa järjestysnumero, niiden tekemis- tai antamispäivä ja kuvaus niiden aiheesta.

9 artikla

Kustannukset

2. Kun sekakomitea tekee päätöksen tai antaa suosituksen, sovelletaan yhteisneuvoston työjärjestyksen 10–12 artiklaa soveltuvin osin.

3. Yhteisneuvoston päätökset ja suositukset toimitetaan kullekin 4 artiklan 2 kohdassa mainitulle vastaanottajalle.

1. Meksikon yhdysvallat ja Euroopan yhteisö vastaavat kumpikin sekakomitean kokouksiin osallistumisestaan aiheutuvista kustannuksista sekä henkilöstö-, matka- ja oleskelukulujen että posti- ja televiestintäkulujen osalta.

2. Kokoukset järjestävä osapuoli vastaa kokousten järjestämis- ja tulkkaus- sekä asiakirjojen käännös- ja kopiointikustannuksista.

EU-MEKSIKO-YHTEISNEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 2/2001,

tehty 27 päivänä helmikuuta 2001,

taloudellista kumppanuutta, poliittista yhteensovittamista ja yhteistyötä koskevan sopimuksen 6 ja 9 artiklan, 12 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 50 artiklan täytäntöönpanosta

(2001/153/EY)

YHTEISNEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Meksikon yhdysvaltojen sopimuksen taloudellisesta kumppanuudesta, poliittisesta yhteensovittamisesta ja yhteistyöstä, jäljempänä 'sopimus', ja erityisesti sen 6, 9, 12 ja 50 artiklan yhdessä sen 47 artiklan kanssa,

ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön, jäljempänä 'WTO', perustamisesta tehdystä Marrakeshin sopimuksesta johtuvat oikeudet ja velvoitteet,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimuksen 4 ja 6 artiklassa määrätään, että yhteisneuvosto päättää järjestelyistä palvelujen kaupan asteittaiseksi ja vastavuoroiseksi vapauttamiseksi palvelukaupan yleissopimuksen, jäljempänä 'GATS-sopimus', V artiklan mukaisesti.
- (2) Sopimuksen 9 artiklassa määrätään, että yhteisneuvosto päättää toimenpiteistä sopimuspuolten välisten sijoitus-

ten ja niihin liittyvien maksujen asteittaiseksi vapauttamiseksi.

- (3) Sopimuksen 12 artiklassa määrätään, että yhteisneuvosto päättää toimenpiteistä henkisen omaisuuden riittävän ja tehokkaan suojan varmistamiseksi.
- (4) Sopimuksen 50 artiklassa määrätään, että yhteisneuvosto ottaa käyttöön erityisen kauppaa tai kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevan riitojen ratkaisumenettelyn.
- (5) Sopimuksen 60 artiklan mukaan sopimuksen tultua voimaan Euroopan yhteisön ja Meksikon yhdysvaltojen kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevalla väliaikaisella sopimuksella perustetun yhteisneuvoston päätöstä N:o 2/2000 pidetään sopimuksella perustetun yhteisneuvoston tekemänä. Kyseisellä päätöksellä pannaan täytäntöön sopimuksen 5, 10 ja 11 artiklassa sekä 12 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistetut tavoitteet,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Päätöksen soveltamisala

Yhteisneuvosto vahvistaa tarvittavat järjestelyt seuraavien sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi:

- a) palvelujen kaupan asteittainen ja vastavuoroinen vapauttaminen GATS-sopimuksen V artiklan mukaisesti;

- b) sijoitusten ja niihin liittyvien maksujen asteittainen vapauttaminen;

- c) henkisen omaisuuden riittävän ja tehokkaan suojan varmistaminen korkeimpien kansainvälisten normien mukaisesti; ja

- d) riitojen ratkaisumenettelyn käyttöönotto.

II OSASTO

PALVELUJEN KAUPPA

2 artikla

Soveltamisala

1. Tässä osastossa 'palvelujen kaupalla' tarkoitetaan palvelun tarjoamista:

- a) sopimuspuolen alueelta toisen sopimuspuolen alueelle;
- b) sopimuspuolen alueella toisen sopimuspuolen palvelunkäyttäjälle;
- c) sopimuspuolen palvelujen tarjoajan toimesta toisen sopimuspuolen alueella tapahtuvan kaupallisen läsnäolon kautta;
- d) sopimuspuolen palvelujen tarjoajan toimesta toisen sopimuspuolen alueella olevien luonnollisten henkilöiden kautta.

2. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan kauppaan kaikilla palvelualoilla lukuun ottamatta seuraavia aloja:

- a) audiovisuaaliset palvelut;
- b) lentoliikenne, mukaan lukien sekä säännöllinen että muunlainen kotimaan lentoliikenne ja kansainvälinen lentoliikenne, ja lentoliikenteen tukipalvelut; eivät kuitenkaan seuraavat:
  - i) lentokoneiden korjaus- ja huoltotoimet, joiden ajaksi lentokone poistetaan liikenteestä,
  - ii) lentoliikennepalvelujen myynti ja markkinointi;
  - iii) tietokonepohjaiseen paikanvarausjärjestelmään (TPJ) liittyvät palvelut; ja
- c) meriliikenteen kabotaasi.

3. Meriliikennettä ja rahoituspalveluja koskevat II ja III luvun säännökset, jollei toisin ilmoiteta.

4. Tämän osaston säännösten ei voida tulkita johtavan minkäänlaisiin julkisia hankintoja koskeviin velvoitteisiin.

5. Tämän osaston säännöksiä ei sovelleta sopimuspuolten myöntämiin tukiin.

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

3 artikla

Määritelmät

Tässä luvussa:

- a) liittovaltion, keskushallinnon tai keskushallinnon alapuolisen tason viranomaisiin kuuluvat myös valtionhallinnon ulkopuoliset elimet käyttäessään liittovaltion, keskushallinnon tai keskushallinnon alapuolisen tason viranomaisen niille siirtämiä, sääntelyyn, hallintoon tai muuhun valtion toimintaan liittyviä valtuuksia;
- b) 'palvelujen tarjoajalla' tarkoitetaan sopimuspuolten henkilöitä, jotka pyrkivät tarjoamaan tai tarjoavat palveluja;
- c) 'kaupallisella läsnäololla' tarkoitetaan
  - i) kansalaisten osalta oikeutta perustaa ja johtaa yrityksiä, jotka ovat heidän tosiasiallisessa määräysvallassaan. Tämä ei kuitenkaan koske oikeutta etsiä tai ottaa vastaan työtä toisen sopimuspuolen työmarkkinoilta tai oikeutta päästä toisen sopimuspuolen työmarkkinoille,
  - ii) oikeushenkilöiden osalta oikeutta ryhtyä harjoittamaan tämän luvun soveltamisalaan kuuluvaa taloudellista toimintaa perustamalla ja johtamalla tytäryhtiöitä, sivuliikkeitä tai mitä tahansa muita toissijaisia toimipaikkoja;
- d) 'tytäryhtiöllä' tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka on toisen oikeushenkilön tosiasiallisessa määräysvallassa;
- e) 'yhteisön oikeushenkilöllä' tai 'Meksikon oikeushenkilöllä' tarkoitetaan yhteisön jäsenvaltion lainsäädännön tai vastaavasti Meksikon lainsäädännön mukaisesti perustettua oikeushenkilöä, jonka kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön tai vastaavasti Meksikon alueella.

Jos oikeushenkilöllä kuitenkin on ainoastaan kotipaikka tai keskushallinto yhteisön tai vastaavasti Meksikon alueella, sitä pidetään yhteisön tai Meksikon oikeushenkilönä vain, jos sen toiminnalla on tosiasiallinen ja jatkuva yhteys yhteisön tai vastaavasti Meksikon talouteen;

- f) 'kansalaisella' tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka on yhteisön jonkin jäsenvaltion tai Meksikon kansalainen niiden lainsäädännön mukaan.

4 artikla

Markkinoillepääsy

Niiden alojen ja toimitusmuotojen osalta, jotka vapautetaan 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun päätöksen mukaisesti ja siinä mahdollisesti säädetyin varauksin, sopimuspuolet eivät saa ylläpitää tai ottaa käyttöön seuraavia toimenpiteitä:

- a) palvelujen tarjoajien määrää koskevat rajoitukset, joko lukumääräisten kiintiöiden, monopolien, yksinomaisten palvelujen tarjoajien tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa;
- b) palvelujen kaupan tai varojen kokonaisarvoa koskevat rajoitukset lukumääräisten kiintiöiden tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa;
- c) palveluliiketoimien kokonaismäärää tai palvelutuotannon kokonaismäärää koskevat rajoitukset määrättyinä lukumääräisinä yksikköinä kiintiöiden tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa;
- d) lukumääräisten kiintiöiden tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa olevat rajoitukset, jotka koskevat niiden luonnollisten henkilöiden kokonaismäärää, jotka voidaan palkata tietyille palvelualalle tai jotka palvelujen tarjoaja saa palkata ja jotka ovat tarpeen ja liittyvät suoraan tietyntyyppisen palvelun tarjontaan;
- e) ulkomaisen pääoman määrää koskevat rajoitukset ulkomaista omistusosuutta tai yksittäisten tai yhteenlaskettujen ulkomaisten investointien kokonaisarvoa koskevan prosentuaalisen enimmäismäärän muodossa; ja
- f) toimenpiteet, jotka edellyttävät, että toisen sopimuspuolen palvelujen tarjoaja voi tarjota palveluja vain tietynmuotoisen oikeushenkilön tai yhteisyrityksen kautta.

5 artikla

Suosituimmuuskohtelu

1. Toisen sopimuspuolen palvelujen tarjoajille on myönnettävä vähintään yhtä hyvä kohtelu kuin minkä tahansa kolmannen maan vastaaville palvelujen tarjoajille, jollei sopimuspuolen kolmannen maan kanssa tekemiin, GATS-sopimuksen

VII artiklan mukaista vastavuoroista tunnustamista koskeviin sopimukseen perustuvasta säännösten yhdenmukaistamisesta mahdollisesti aiheutuvista poikkeuksista muuta johdu.

2. Tämä säännös ei koske kohtelua, jonka sopimuspuoli myöntää muiden kolmannen maan kanssa tekemiensä ja GATS-sopimuksen V artiklan mukaisesti ilmoittamiensa sopimusten nojalla.

3. Jos sopimuspuoli tekee 2 kohdassa tarkoitetun kaltaisen sopimuksen, sen on tarjottava toiselle sopimuspuolelle mahdollisuus neuvotella vastaavista eduista.

6 artikla

Kansallinen kohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää 7 artiklan mukaisesti toisen sopimuspuolen palveluille ja palvelujen tarjoajille yhtä edullisen kohtelun kaikkien palvelujen tarjontaan vaikuttavien toimenpiteiden suhteen kuin omille vastaaville palveluille ja palvelujen tarjoajille.

2. Sopimuspuoli voi täyttää 1 kohdan vaatimuksen myöntämällä toisen sopimuspuolen palveluille ja palvelujen tarjoajille joko muodollisesti samanlaisen tai muodollisesti erilaisen kohtelun kuin se myöntää omille vastaaville palveluille ja palvelujen tarjoajille.

3. Muodollisesti samanlaisen tai muodollisesti erilaisen kohtelun katsotaan olevan vähemmän edullista, jos se muuttaa kilpailuedellytyksiä sopimuspuolen palvelujen tai palvelujen tarjoajien eduksi verrattuna vastaaviin toisen sopimuspuolen palveluihin tai palvelujen tarjoajiin.

7 artikla

Kauppan vapauttaminen

1. Sopimuspuolet vapauttavat keskinäisen palvelujen kaupan GATS-sopimuksen V artiklan mukaisesti 2–4 kohdassa säädetyllä tavalla.

2. Tämän päätöksen tultua voimaan kumpikaan sopimuspuoli ei ota käyttöön uusia syrjiviä toimenpiteitä tai nykyistä syrjivämpiä toimenpiteitä toisen sopimuspuolen palvelujen tai palvelujen tarjoajien osalta verrattuna sopimuspuolen omille vastaaville palveluille tai palvelujen tarjoajille myönnettyyn kohteluun.

3. Viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta yhteisneuvosto tekee päätöksen käytännöllisesti katsoen kaiken jäljellä olevan syrjinnän poistamisesta sopimuspuolten väliltä tämän luvun soveltamisalaan kuuluvien alojen ja toimitusmuotojen osalta⁽¹⁾. Kyseinen päätös sisältää seuraavat osat:

- a) sitomusluettelo, jossa vahvistetaan se kaupan vapauttamistaso, jonka sopimuspuolet sopivat myöntävänsä toisilleen tämän päätöksen voimaantulosta alkavan, kymmenen vuoden pituisen siirtymäkauden päättyessä;
- b) kummankin sopimuspuolen kaupan vapauttamisen aikataulu, jolla varmistetaan, että a kohdassa tarkoitettu vapauttamistaso on saavutettu kymmenen vuoden siirtymäkauden lopussa.

4. Edellä 2 kohdassa säädettyä lukuun ottamatta, 4, 5 ja 6 artiklan säännökset tulevat voimaan 3 kohdassa mainitun aikataulun mukaisesti ja siinä tarkoitetuissa sopimuspuolten sitomusluetteloissa mahdollisesti esitetyin varaumin.

5. Yhteisneuvosto voi muuttaa 3 kohdan mukaisesti vahvistettua kaupan vapauttamisen aikataulua ja sitomusluetteloa poikkeusten poistamiseksi tai lisäämiseksi.

8 artikla

Sääntelyä koskevat poikkeukset

Kumpikin sopimuspuoli voi säännellä palvelujen tarjontaa alueellaan sikäli kuin säännöksillä ei syrjitä toisen sopimuspuolen palveluja ja palvelujen tarjoajia verrattuna sen omiin vastaaviin palveluihin ja palvelujen tarjoajiin.

9 artikla

Vastavuoroinen tunnustaminen

1. Periaatteessa viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta yhteisneuvosto vahvistaa toimenpiteet, jotka ovat tarpeen vaatimusten, kelpoisuuksien, toimilupien ja muiden määräysten vastavuoroista tunnustamista koskevien sopimusten neuvottelemiseksi sen varmistamiseksi, että palvelujen tarjoajat täyttävät kokonaan tai osittain ne sopimuspuolten arviointiperusteet, joita nämä soveltavat palveluja ja erityisesti ammatinharjoittajien palveluja tarjoavien toimi- ja muihin lupiin, toimintaan ja todistuksiin.

⁽¹⁾ Yhteisneuvosto voi päättää lykätä tässä kohdassa tarkoitettua päätöksen tekemistä. Tällöin päätös on tehtävä viimeistään vuoden kuluttua GATS-sopimuksen XIX artiklassa edellytetyjen neuvottelujen saattamisesta päätökseen ja joka tapauksessa kohtuullisissa ajoin ennen kymmenen vuoden siirtymäkauden päättymistä.

2. Tällaisten sopimusten on oltava WTO-sopimuksen asiaa koskevien määräysten ja erityisesti GATS-sopimuksen VII artiklan mukaisia.

II LUKU

MERILIIKENNE

10 artikla

Kansainvälinen meriliikenne

1. Tämän luvun säännöksiä sovelletaan kansainväliseen meriliikenteeseen, mukaan lukien ovelta ovelle -kuljetukset ja intermodaalikuljetukset, joihin sisältyy meriosuus.

2. Tässä luvussa sovelletaan 3 artiklassa esitettyjä määritelmiä⁽²⁾.

3. Ottaen huomioon kansainvälisten meriliikennepalvelujen tämänhetkinen vapauttamistaso sopimuspuolten välillä:

- a) sopimuspuolet soveltavat edelleen periaatetta, jonka mukaan kansainvälisille meriliikennemarkkinoille ja meriliikenteeseen on rajoittamaton pääsy kaupallisin ehdoin ja syrjimättömyyden pohjalta;
- b) kumpikin sopimuspuoli myöntää edelleen toisen sopimuspuolen palvelujen tarjoajien liikennöimille aluksille yhtä edullisen kohtelun kuin omille aluksilleen muun muassa satamiin pääsyn, satamien infrastruktuurin ja merenkulun tukipalvelujen käytön ja niistä johtuvien maksujen, tullipalvelujen ja laituripaikkojen sekä lastausta ja purkamista varten osoitettavien tilojen ja välineiden osalta.

4. Kumpikin sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen palvelujen tarjoajien kaupallisen läsnäolon alueellaan lainsäädäntönsä mukaisesti sellaisin sijoittautumis- ja toimintaedellytyksin, jotka eivät ole epäedullisempia kuin edellytykset, jotka se tarjoaa joko omille tai minkä tahansa kolmannen maan palvelujen tarjoajille riippuen siitä, kummat edellytykset ovat paremmat.

⁽²⁾ Sen estämättä, mitä 3 artiklan e alakohdassa säädetään, myös yhteisön tai Meksikon ulkopuolelle sijoittautuneisiin, yhteisön jäsenvaltion tai Meksikon kansalaisten määräysvallassa oleviin laivanvarustamoihin voidaan soveltaa tämän luvun säännöksiä, jos niiden alukset on rekisteröity kyseisessä jäsenvaltiossa tai Meksikossa maan lainsäädännön mukaisesti ja ne purjehtivat jäsenvaltion tai Meksikon lipun alla.

5. Tämän artiklan 4 kohta tulee voimaan 7 artiklan 3 kohdassa mainitun aikataulun mukaisesti ja siinä tarkoitettussa sopimuspuolten sitoumusluettelossa mahdollisesti esitetyin varauksin.

III LUKU

RAHOITUSPALVELUT

11 artikla

Määritelmät

GATS-sopimuksen rahoituspalveluja koskevan liitteen ja rahoituspalvelusitoumuksia koskevan sopimuksen mukaisesti tässä luvussa:

a) 'rahoituspalvelulla' tarkoitetaan kaikkia rahoitustoimintaan liittyviä palveluja, joita sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoaja tarjoaa. Rahoituspalveluihin kuuluvat seuraavat toimintamuodot:

A. Vakuutuspalvelut ja niiden oheispalvelut:

1. ensivakuutus (mukaan lukien rinnakkaisvakuutus):
  - a) henkivakuutus;
  - b) vahinkovakuutus;
2. jälleenvakuutus ja edelleenvakuutus;
3. vakuutusten välittäminen, kuten vakuutusmeklarien ja -asiamiesten toiminta; ja
4. vakuutusalan liitännäispalvelut, kuten neuvonta-, aktuaari-, riskinarviointi- ja vahingonselvityspalvelut.

B. Pankki- ja muut rahoituspalvelut (paitsi vakuutuspalvelut):

1. talletusten ja muiden takaisin maksettavien varojen hankinta yleisöltä;
2. kaikenlaisen luotonanto, mukaan lukien kulutusluotot, kiinnitysluotot, factoring-rahoitus ja liiketoimien rahoitus;
3. rahoitusleasing;
4. kaikki maksu- ja rahansiirtopalvelut, mukaan lukien luotto- ja maksukortit, matkasekit ja pankkivekselit;
5. takaukset ja sitoumukset;

6. kaupanteko omaan tai asiakkaitten lukuun pörssissä, OTC-markkinoilla tai muutoin seuraavilla välineillä:

- a) rahamarkkinavälineet (mukaan lukien sekkit, vekselit, talletustodistukset);
- b) valuutta;
- c) johdannaistuotteet, mukaan lukien mutta ei yksinomaan futuurit ja optiot;
- d) valuuttakurssi- ja korkovälineet, mukaan lukien swap-sopimukset ja korkotermiinit;
- e) siirtokelpoiset arvopaperit;
- f) muut siirtokelpoiset välineet ja rahoitusvarat, mukaan lukien jalometalliharkot;

7. osallistuminen asiamiehenä (julkisesti tai yksityisesti) kaikenlaisien arvopapereiden liikkeeseenlaskuun, myös merkintävastuuseen ja sijoitukseen, ja liikkeeseenlaskuun liittyvien palvelujen tarjoaminen;

8. välitystoiminta rahamarkkinoilla;

9. varainhoito, kuten käteisvarojen tai arvopaperisalkun hoito, kaikenlaisen yhteissijoitusten hoito, eläkerahastojen hoito, säilytys- ja notari-aattipalvelut;

10. rahoitusvaroihin kuten arvopapereihin, johdannaistuotteisiin ja muihin siirtokelpoisiin välineisiin liittyvät maksu- ja selvityspalvelut;

11. muiden rahoituspalvelujen tarjoajien rahoitustietojen, rahoitukseen liittyvien atk-palvelujen ja niihin liittyvien ohjelmistojen hankinta ja siirto;

12. neuvonta, välitys ja muut liitännäisrahoituspalvelut 1–11 alakohdassa lueteltujen toimintamuotojen osalta, mukaan lukien luottotiedot ja luottotietoanalyysit, sijoituksiin ja arvopaperisalkkuihin liittyvä tutkimus ja neuvonta, yritysostoihin sekä yritysten uudelleenjärjestelyyn ja strategiaan liittyvä neuvonta;

b) 'rahoituspalvelujen tarjoajalla' tarkoitetaan mitä tahansa sopimuspuolen oikeushenkilöä, jolla on lupa tarjota rahoituspalveluja. Käsitteeseen "rahoituspalvelujen tarjoaja" eivät kuulu julkiset elimet;

c) 'uusilla rahoituspalveluilla' tarkoitetaan rahoitustoimintaan liittyvää palvelua, jota mikään rahoituspalvelujen tarjoaja ei tarjoa sopimuspuolen alueella mutta jota tarjotaan toisen sopimuspuolen alueella, mukaan lukien

- palvelut, jotka liittyvät olemassa oleviin ja uusiin tuotteisiin tai tuotteen toimitustapaan;
- d) 'julkisella elimellä' tarkoitetaan:
1. sopimuspuolen julkisia viranomaisia, keskuspankkia tai rahaviranomaista taikka sopimuspuolen omistuksessa tai valvonnassa olevaa laitosta, jos sen pääasiallisena tehtävänä on hoitaa julkisia tehtäviä tai suorittaa julkishallintoon kuuluvia toimintoja, ei kuitenkaan laitosta, joka pääasiallisesti tarjoaa rahoituspalveluja kaupallisin ehdoin; tai
  2. yksityistä laitosta, kun se hoitaa tehtäviä, joita yleensä hoitaa keskuspankki tai rahaviranomainen;
- e) 'kaupallisella läsnäololla' tarkoitetaan sopimuspuolen alueella olevaa rahoituspalveluja tarjoavaa oikeushenkilöä, mukaan lukien kokonaan tai osittain omistetut tytäryhtiöt, yhteisyritykset, avoimet yhtiöt, franchising-järjestelyt, sivukonttorit, agentuurit, edustustot tai muut toimipaikat.
- b) rahoituspalvelujen kaupan tai varojen kokonaisarvoa koskevat rajoitukset lukumääräisten kiintiöiden tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa;
- c) palveluliiketoimien kokonaismäärää tai palvelutuotannon kokonaismäärää koskevat rajoitukset määrättyinä lukumääräisinä yksikköinä kiintiöiden tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa;
- d) lukumääräisten kiintiöiden tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa olevat rajoitukset, jotka koskevat niiden luonnollisten henkilöiden kokonaismäärää, jotka voidaan palkata tietylle rahoituspalvelualalle tai jotka rahoituspalvelujen tarjoaja saa palkata ja jotka ovat tarpeen ja liittyvät suoranaisesti tietyn rahoituspalvelun tarjontaan; ja
- e) ulkomaisen pääoman määrää koskevat rajoitukset ulkomaisista omistussosuuista tai yksittäisten tai yhteenlaskettujen ulkomaisten investointien kokonaisarvoa koskevan prosentuaalisen enimmäismäärän muodossa.

13 artikla

12 artikla

Rahoituspalvelujen tarjoajien sijoittautuminen

1. Kumpikin sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajien kaupallisen läsnäolon alueellaan.
2. Sopimuspuoli voi vaatia, että toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoaja rekisteröidään sen lainsäädännön mukaisesti, tai asettaa sijoittautumiselle ehtoja, jotka ovat yhdenmukaisia tämän luvun muiden säännösten kanssa.
3. Kumpikaan sopimuspuoli ei saa ottaa käyttöön sellaisia uusia toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajan sijoittautumista tai toimintaa koskevia toimenpiteitä, jotka ovat syrjivämpiä kuin tämän päätöksen voimaantulopäivänä sovellettavat toimenpiteet.
4. Kumpikaan sopimuspuoli ei pidä voimassa tai ota käyttöön seuraavia toimenpiteitä:
  - a) rahoituspalvelujen tarjoajien määrää koskevat rajoitukset, joko lukumääräisten kiintiöiden, monopolien, yksinomaisten rahoituspalvelujen tarjoajien tai tarveharkintaa koskevien vaatimusten muodossa;

Rajojen yli tapahtuva rahoituspalvelujen tarjonta

1. Kumpikin sopimuspuoli sallii rahoituspalvelujen tarjoamisen yli rajojen.
2. Kumpikaan sopimuspuoli ei saa ottaa käyttöön sellaisia uusia toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajien rajojen yli tarjoamia rahoituspalveluja koskevia toimenpiteitä, jotka ovat syrjivämpiä kuin tämän päätöksen voimaantulopäivänä sovellettavat toimenpiteet.
3. Sopimuspuoli voi vaatia toisen sopimuspuolen rajatylitävien rahoituspalvelujen tarjoajien rekisteröintiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden rajojen yli tapahtuvaan rahoituspalvelujen tarjontaan liittyvien, toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaamiseen tarkoitettujen sääntelykeinojen käyttöä.
4. Kumpikin sopimuspuoli sallii alueellaan olevien henkilöiden hankkia rahoituspalveluja toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajilta, jotka toimivat kyseisen toisen sopimuspuolen alueella. Tämä ei edellytä, että sopimuspuolen olisi annettava näille palvelujen tarjoajille lupa harjoittaa liiketoimintaa tai toteuttaa kaupallisia toimia taikka kaupata, markkinoida tai mainostaa palvelujaan sen alueella. Kumpikin sopimuspuoli voi tämän veloitteen soveltamiseksi määritellä, mitä tarkoitetaan "liiketoiminnan harjoittamisella", "kaupallisten toimien toteuttamisella", "kauppaamisella", "markkinoinnilla" ja "mainostamisella".

14 artikla

Kansallinen kohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajille, myös niille, jotka jo toimivat sen alueella tämän päätöksen voimaantulopäivänä, yhtä edullisen kohtelun kuin omille vastaaville rahoituspalvelujen tarjoajille kaupallisen toiminnan aloittamisen, hankinnan, laajentamisen, hallinnon, johdon, harjoittamisen ja myynnin tai muiden siihen liittyvien näkökohtien osalta.

2. Jos sopimuspuoli sallii rajojen yli tapahtuvan rahoituspalvelujen tarjoamisen, sen on myönnettävä toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajille yhtä edullinen kohtelu kuin omille vastaaville rahoituspalvelujen tarjoajille kyseisten palvelujen tarjonnan osalta.

15 artikla

Suosituimmuuskohtelu

1. Kumpikin sopimuspuoli myöntää toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajille yhtä edullisen kohtelun kuin minkä tahansa kolmannen maan vastaaville rahoituspalvelujen tarjoajille.

2. Tämä säännös ei koske kohtelua, jonka sopimuspuoli myöntää muiden kolmannen maan kanssa tekemiensä ja GATS-sopimuksen V artiklan mukaisesti ilmoittamiensa sopimusten nojalla.

3. Jos sopimuspuoli tekee 2 kohdassa tarkoitetun kaltaisen sopimuksen, sen on tarjottava toiselle sopimuspuolelle mahdollisuus neuvotella vastaavista eduista.

16 artikla

Avainhenkilöstö

1. Kumpikaan sopimuspuoli ei voi vaatia toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajaa palkkaamaan tiettyä kansallisuutta olevia henkilöitä ylempiin johtotehtäviin tai muihin keskeisiin tehtäviin.

2. Kumpikaan sopimuspuoli ei voi vaatia, että toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajan johtokuntaan kuuluisi enemmän kuin yksinkertainen enemmistö sopimuspuolen kansalaisia, sen alueella asuvia henkilöitä tai molempia yhdessä.

17 artikla

Sitoumukset

1. Tämän luvun säännösten ei voida tulkita estävän sopimuspuolta soveltamasta:

- a) 12–16 artiklan säännösten kanssa ristiriidassa olevia voimassa olevia toimenpiteitä, jotka mainitaan liitteen I luettelossa; tai
- b) a alakohdassa tarkoitettuihin syrjiviin toimenpiteisiin tehtyjä muutoksia, sikäli kuin muutos ei lisää toimenpiteiden ristiriitaisuutta 12–16 artiklan säännösten kanssa verrattuna muutosta välittömästi edeltäneeseen tilanteeseen.

2. Jäljempänä 23 artiklalla perustettu rahoituspalvelujen erityiskomitea tarkastelee liitteessä I lueteltuja toimenpiteitä ja tekee yhteisneuvostolle ehdotuksia niiden muuttamisesta, soveltamatta jättämisestä tai poistamisesta.

3. Viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta yhteisneuvosto tekee päätöksen käytännöllisesti katsoen kaiken jäljellä olevan syrjinnän poistamisesta. Kyseinen päätös sisältää sitoumusluettelon, jossa vahvistetaan se kaupan vapauttamistaso, jonka sopimuspuolet sopivat myöntävänsä toisilleen.

18 artikla

Sääntelyä varten tehtävät poikkeukset

Kumpikin sopimuspuoli voi säännellä rahoituspalvelujen tarjoamista sikäli kuin säännöksillä ei syrjitä toisen sopimuspuolen rahoituspalveluja ja rahoituspalvelujen tarjoajia verrattuna sen omiin vastaaviin rahoituspalveluihin ja rahoituspalvelujen tarjoajiin.

19 artikla

Toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaamiseksi tehtävät poikkeukset

1. Tämän luvun säännösten ei voida tulkita estävän sopimuspuolta ottamasta käyttöön tai pitämästä voimassa toiminnan vakautta ja luotettavuutta turvaavia, kohtuullisia toimenpiteitä, joilla muun muassa:

- a) suojellaan sijoittajia, tallettajia, rahoitusmarkkinoiden toimijoita, vakuutusentottajia ja korvauksenhakijoita tai henkilöitä, joiden omaisuudenhoidosta vastaa rahoituspalvelujen tarjoaja;
- b) varmistetaan rahoituspalvelujen tarjoajien toiminnan turvallisuus, vakaus, rehellisyys tai siihen liittyvä taloudellinen vastuu; tai

- c) varmistetaan sopimuspuolen rahoitusjärjestelmän yhtenäisyys ja vakaus.

21 artikla

2. Nämä toimenpiteet eivät saa olla vaativampia kuin on tarpeen niille asetetun tavoitteen saavuttamiseksi, eivätkä ne saa johtaa toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajien syrjintään sopimuspuolen omiin rahoituspalvelujen tarjoajiin verrattuna.

3. Tämän luvun säännöksiä ei voida tulkita siten, että sopimuspuoli olisi velvoitettu ilmaisemaan yksittäisten kuluttajien liiketoimiin ja tileihin liittyviä tietoja taikka julkisten elinten hallussa olevia luottamuksellisia tai yksityisiä tietoja.

20 artikla

Tehokas ja avoin sääntely

1. Kumpikin sopimuspuoli pyrkii parhaansa mukaan ilmoittamaan etukäteen kaikille asianomaisille henkilöille sellaisista yleisesti sovellettaviksi tarkoitetuista toimenpiteistä, joiden käyttöönottoa sopimuspuoli ehdottaa, antaakseen näille henkilöille mahdollisuuden esittää huomautuksia kyseisistä toimenpiteistä. Näistä toimenpiteistä ilmoitetaan:

- a) virallisessa julkaisussa; tai
- b) muussa kirjallisessa tai sähköisessä muodossa.

2. Kummankin sopimuspuolen toimivaltainen rahoitusalan viranomainen antaa asianomaisten henkilöiden tiedoksi rahoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvien hakemusten tekemistä koskevat vaatimuksensa.

3. Toimivaltaisen rahoitusalan viranomaisen on hakijan pyynnöstä kerrottava hakijalle, missä käsittelyvaiheessa tämän hakemus on. Jos viranomainen tarvitsee lisätietoja hakijalta, sen on ilmoitettava tästä hakijalle ilman tarpeetonta viivytystä.

4. Kumpikin sopimuspuoli pyrkii parhaansa mukaan varmistamaan, että Baselin komitean vaikuttavaa pankkivalvontaa koskevat ydinperiaatteet, Kansainvälisen vakuutusvalvontalaitosten liiton (IAIS) vakuutusvalvonnan perusnormit ja Arvopaperipörssiä valvovien viranomaisten kansainvälisen järjestön (IOSCO) arvopaperikaupan sääntelyn tavoitteet ja periaatteet pannaan täytäntöön ja niitä sovelletaan sen alueella.

5. Sopimuspuolet ottavat myös huomioon G7-maiden valtiovarainministerien vahvistamat ”Tietojenvaihdon kymmenen peruseräpäätettä” ja sitoutuvat harkitsemaan, missä määrin niitä voidaan soveltaa kahdensivuisissa yhteyksissä.

Uudet rahoituspalvelut

Kumpikin sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajan tarjota samantyyppisiä uusia rahoituspalveluja kuin ne, joita sopimuspuolen omat rahoituspalvelujen tarjoajat saavat kansallisen lainsäädännön nojalla tarjota vastaavissa olosuhteissa. Sopimuspuoli voi määrätä sen oikeudellisen muodon, jonka kautta palvelua voidaan tarjota, ja se voi edellyttää, että palvelun tarjoamiseen hankitaan lupa. Jos lupaa vaaditaan, päätös siitä on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa ja lupa voidaan evätä vain toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaamiseen liittyvistä syistä.

22 artikla

Tietojenkäsittely

1. Kumpikin sopimuspuoli sallii toisen sopimuspuolen rahoituspalvelujen tarjoajan siirtää tietojenkäsittelyssä tarvittavia tietoja sähköisesti tai muussa muodossa alueelleen ja sieltä pois, jos tällainen tietojenkäsittely on tarpeen rahoituspalvelujen tarjoajan tavanomaisessa liiketoiminnassa.

2. Henkilötietojen siirron osalta kumpikin sopimuspuoli antaa riittävät säännökset yksityisyyden ja perusoikeuksien suojaamiseksi ja yksilönvapauden turvaamiseksi sopimuksen 41 artiklan mukaisesti.

23 artikla

Rahoituspalvelujen erityiskomitea

1. Yhteisneuvosto perustaa tällä päätöksellä rahoituspalvelujen erityiskomitean. Erityiskomitea muodostuu sopimuspuolten edustajista. Kummankin sopimuspuolen pääedustajana toimii liitteessä II lueteltujen, rahoituspalveluista vastaavien viranomaisten virkamies.

2. Erityiskomitean tehtävänä on muun muassa:

- a) valvoa tämän luvun säännösten täytäntöönpanoa;
- b) tarkastella jommankumman sopimuspuolen sen käsiteltäväksi saattamia rahoituspalvelulukusymyksiä;
- c) tarkastella liitteessä I lueteltujen sopimuspuolten toimenpiteiden soveltamista ja tehdä yhteisneuvostolle tarpeen mukaan ehdotuksia niiden muuttamisesta, soveltamatta jättämisestä tai poistamisesta;

d) tarkastella tämän luvun säännöksiä silloin, kun kumpi tahansa sopimuspuoli saattaa myöntää kolmannelle maalle pääsyn rahoituspalvelumarkkinoilleen edullisemmin ehdoin GATS-sopimuksen V artiklan mukaisen alueellisen taloudellista yhdentymistä koskevan sopimuksen tekemisen seurauksena, ja tehdä ehdotuksia yhteisneuvostolle tämän luvun säännösten muuttamiseksi vastaavasti; ja

e) tarkastella sopimuksen 16 artiklan täytäntöönpanoa.

3. Erityiskomitea kokoontuu kerran vuodessa käsittelemään sopimuspuolten ennalta sopimia asioita niiden ennalta sopimana ajankohtana. Puheenjohtajana toimii vuorotellen kummankin sopimuspuolen edustaja. Erityiskomitea tiedottaa sekakomitealle kunkin vuosikokouksensa tuloksista.

24 artikla

Neuvottelut

1. Sopimuspuoli voi pyytää toiselta sopimuspuolelta neuvotteluja tämän luvun säännöksiin liittyvistä asioista. Toisen sopimuspuolen on harkittava pyyntöä myötämielisesti. Sopimuspuolet tiedottavat neuvottelujensa tuloksista rahoituspalvelujen erityiskomitealle sen vuosikokouksen yhteydessä.

2. Tämän artiklan mukaisiin neuvotteluihin osallistuvat liitteessä II lueteltujen viranomaisten virkamiehet.

3. Tämän artiklan säännöksiä ei voida tulkita siten, että ne velvoittaisivat neuvotteluihin osallistuvia rahoitusalan viranomaisia ilmaisemaan tietoja tai toteuttamaan toimia, jotka vaikuttaisivat haitallisesti yksittäisiin sääntely-, valvonta-, hallinto- tai täytäntöönpanoasioihin.

4. Jos sopimuspuoli tarvitsee valvontatarkoituksessa tietoja toisen sopimuspuolen alueella toimivasta rahoituspalvelujen tarjoajasta, se voi ottaa yhteyttä toisen sopimuspuolen toimivaltaiseen rahoitusalan viranomaiseen pyytääkseen tältä kyseisiä tietoja.

25 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Välimiehillä, jotka on V osaston mukaisesti nimetty toiminnan vakauden ja luotettavuuden turvaamista ja muita rahoitusalan kysymyksiä koskevien riitojen ratkaisemista varten perustettuihin paneeleihin, on oltava riittävästi riidan kohteena olevaan rahoituspalveluun liittyvää asiantuntemusta sekä rahoituspalveluja koskeviin lakeihin ja käytäntöihin, mihin saattaa sisältyä myös rahoituslaitoksia koskeva sääntely, liittyvää asiantuntemusta tai kokemusta.

26 artikla

Erityiset poikkeukset

1. Tämän luvun säännösten ei voida tulkita estävän sopimuspuolta tai sen julkisia elimiä harjoittamasta yksinoikeudella alueellaan yleiseen eläkejärjestelmään tai lakisääteiseen sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvaa toimintaa tai tarjoamasta siihen liittyviä palveluja, paitsi jos kyseistä toimintaa voivat harjoittaa myös julkisten elinten tai yksityisten laitosten kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat.

2. Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta keskuspankin, rahaviranomaisen tai muun julkisen elimen raha- ja valuuttakurssipolitiikan yhteydessä toteuttamiin toimiin.

3. Tämän luvun säännösten ei voida tulkita estävän sopimuspuolta tai sen julkisia elimiä harjoittamasta yksinoikeudella alueellaan toimintaa tai tarjoamasta palveluja sopimuspuolen tai sen julkisten elinten lukuun taikka niiden takauksella tai niiden myöntämin varoin.

IV LUKU

YLEISET POIKKEUKSET

27 artikla

Poikkeukset

1. Tämän osaston säännöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt poikkeukset.

2. Edellyttäen, että toimenpiteitä ei sovelleta tavalla, joka johtaisi mielivaltaiseen tai perusteettomaan syrjintään sellaisten maiden välillä, joissa vallitsevat samankaltaiset olosuhteet, tai palvelujen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen, tämän osaston säännösten ei voida tulkita estävän sopimuspuolta ottamasta käyttöön tai soveltamasta toimenpiteitä, jotka:

- ovat tarpeen julkisen moraalin suojelemiseksi tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi;
- ovat tarpeen ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi;
- ovat tarpeen, jotta varmistettaisiin sellaisten lakien tai asetusten noudattaminen, jotka eivät ole ristiriidassa tämän osaston säännösten kanssa, mukaan lukien sellaiset lait tai asetukset, jotka koskevat:

- i) vilpillisten ja petollisten käytäntöjen estämistä ja palveluja koskevien sopimusten laiminlyönnin seurauksia,
- ii) henkilöiden yksityisyyden suojaamista henkilötietojen käsittelyssä ja levittämisessä sekä henkilöä koskevien tiedostojen ja tilitietojen luottamuksellisuuden suoja,
- iii) turvallisuutta;
- d) poikkeavat 6 ja 14 artiklassa esitetystä tavoitteesta, edellyttäen että erilaisen kohtelun tarkoituksena on varmistaa välittömien verojen tehokas tai tasapuolinen määrittä-

nen tai kantaminen toisen sopimuspuolen palvelujen tai palvelujen tarjoajien osalta.

3. Tämän osaston säännöksiä ei sovelleta sopimuspuolten sosiaaliturvajärjestelmiin tai sellaiseen sopimuspuolen alueella harjoitettavaan toimintaan, joka liittyy vaikka vain ajoittainkin julkisen vallan käyttöön.

4. Tämän osaston säännökset eivät estä sopimuspuolta soveltamasta luonnollisten henkilöiden maahantuloa ja oleskelua, työskentelyä, työehtoja ja sijoittautumista koskevia lakeja, asetuksia ja vaatimuksia⁽¹⁾, jos näitä säännöksiä ei sovelleta tavalla, joka mitätöisi toiselle sopimuspuolelle tietyn tämän osaston säännöksen perusteella kuuluvat edut tai heikentäisi niitä.

III OSASTO

SIIJOITUKSET JA NIIHIN LIITTYVÄT MAKSUT

28 artikla

Määritelmät

1. Sopimuspuolten lainsäädännön mukaisesti tehdyillä sijoituksilla tarkoitetaan tässä osastossa suoria sijoituksia, kiinteistösjoiituksia sekä kaikenlaisten arvopaperien ostoa ja myyntiä OECD:n vapauttamiskooodeissa määritellyssä muodossa.

2. Tämän osaston soveltamisalaan kuuluvat lisäksi sijoituksiin liittyvät maksut.

29 artikla

Sijoituksiin liittyvät maksut

1. Sijoituksiin liittyviä maksuja koskevat rajoitukset poistetaan sopimuspuolten väliltä asteittain, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 30 ja 31 artiklan soveltamista. Sopimuspuolet eivät tämän päätöksen tultua voimaan ota käyttöön uusia rajoituksia suoriin sijoituksiin liittyvien maksujen osalta.

(1) Sopimuspuoli voi erityisesti vaatia, että luonnollisilla henkilöillä on sellainen tarvittava koulutus ja/tai ammattikokemus, jota edellytetään asianomaisen toimialan osalta sillä alueella, jolla palvelua tarjotaan.

2. Rajoitukset, jotka koskevat tämän päätöksen II osaston säännösten mukaisesti vapautettujen palvelualojen sijoituksiin liittyviä maksuja, poistetaan saman aikataulun mukaisesti.

30 artikla

Valuuttakurssi- ja rahapolitiikkaan liittyvät ongelmat

1. Poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa sopimuspuolten väliset sijoituksiin liittyvät maksut aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa vakavia ongelmia sopimuspuolen valuuttakurssi- tai rahapolitiikan toiminnalle, sopimuspuoli voi enintään kuuden kuukauden ajan toteuttaa suojoitoimenpiteitä, joita se pitää ehdottoman välttämättöminä. Suojoitoimenpiteiden soveltamisaikaa voidaan pidentää tekemällä virallinen päätös niiden ottamisesta käyttöön uudestaan.

2. Suojoitoimenpiteet käyttöön ottavan sopimuspuolen on ilmoitettava asiasta viipymättä toiselle sopimuspuolelle ja esitettävä mahdollisimman pian aikataulu toimenpiteiden poistamiselle.

31 artikla

Maksutaseeseen liittyvät vaikeudet

1. Jos yhdellä tai useammalla jäsenvaltiolla tai Meksikolla on maksutaseeseen liittyviä vakavia vaikeuksia tai tällaiset vaikeudet uhkaavat niitä välittömästi, yhteisö tai Meksiko, tapauksen mukaan, voi ottaa käyttöön maksuja rajoittavia toimenpiteitä, mukaan lukien rajoituksia, jotka koskevat suoran sijoituksen täydellisestä tai osittaisesta rahaksi muuttamisesta saatujen tuottojen siirtoa. Näiden toimenpiteiden on oltava kohtuullisia, syrjimättömiä, vilpittömiä ja määräaikaaisia, eivätkä ne saa olla laajempia kuin on välttämätöntä maksutasetilanteen korjaamiseksi.

2. Yhteisön tai asianomaisen jäsenvaltion taikka Meksikon on ilmoitettava toimenpiteistä viipymättä toiselle sopimuspuolelle ja esitettävä mahdollisimman pian aikataulu niiden poistamiselle. Näiden toimenpiteiden on oltava asianomaisen sopimuspuolen muiden kansainvälisten velvoitteiden mukaisia, myös niiden, jotka johtuvat WTO-sopimuksen ja Kansainvälisen valuuttarahaston perustamissopimuksen määräyksistä.

32 artikla

Siirrot

Mitä 30 artiklassa säädetään, ei koske yhteisössä asuvien henkilöiden Meksikoon tai Meksikossa asuvien henkilöiden yhteisöön tekemien suorien sijoitusten ja niistä saatujen voittojen muuttamista rahaksi ja siirtoa ulkomaille.

33 artikla

Sijoitusten edistäminen sopimuspuolten välillä

Yhteisö ja sen jäsenvaltiot, toimivaltansa rajoissa, sekä Meksiko pyrkivät luomaan suotuisat ja vakaat olosuhteet vastavuoroisille sijoituksille. Sijoitusten edistämisessä olisi keskityttävä erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- a) sijoitusalan säännöksiä ja mahdollisuuksia koskevat tiedotus-, yksilöinti- ja tiedonvälitysjärjestelmät;

- b) molempien sopimuspuolten sijoituksia kannustavan oikeudellisen kehyksen kehittäminen, mihin kuuluu erityisesti se, että yhteisön jäsenvaltiot ja Meksiko tekevät tarvittaessa kahdenvälisiä sopimuksia sijoitusten edistämisestä ja suojelemisesta sekä kaksinkertaisen verotuksen estämisestä;
- c) yhdenmukaisten ja yksinkertaistettujen hallinnollisten menettelyjen kehittäminen; ja
- d) yhteissijoitusjärjestelmien kehittäminen erityisesti sopimuspuolten pienten ja keskisuurten yritysten kanssa.

34 artikla

Sijoituksia koskevat kansainväliset sitoumukset

Yhteisö ja sen jäsenvaltiot, toimivaltansa rajoissa, sekä Meksiko palauttavat mieleen sijoituksia koskevat kansainväliset sitoumuksensa ja erityisesti OECD:n vapauttamiskoodit ja OECD:n kansallisen kohtelun instrumentin.

35 artikla

Tarkastelulauseke

Ottaen huomioon sijoitusten asteittaista vapauttamista koskevan tavoitteen yhteisö ja sen jäsenvaltiot sekä Meksiko vahvistavat aikomuksensa tarkastella uudelleen sijoitusten oikeudellista kehystä, sijoitusilmastoa ja alueittensa välisiä sijoitusvirtoja viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta sijoituksia koskevissa kansainvälissä sopimuksissa antamiensa sitoumusten mukaisesti.

IV OSASTO

HENKINEN OMAISUUS

36 artikla

Henkistä omaisuutta koskevat monenväliset sopimukset

1. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot sekä Meksiko vahvistavat seuraavista monenvälisistä sopimuksista johtuvat velvoitteensa:

- a) sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista (TRIPS-sopimus, 1994);
- b) teollisuusomistusoikeuden suojelemista koskeva Pariisin sopimus (Tukholman asiakirja, 1967);
- c) Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta (Pariisin asiakirja, 1971);

- d) kansainvälinen yleissopimus esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyritysten suojaamisesta (Rooma 1961); ja

- e) patenttiyhteistyösopimus (Washington 1970, muutettu 1979 ja 1984).

2. Sopimuspuolet vahvistavat uusien kasvilajikkeiden suojelemista koskevasta vuoden 1978 kansainvälisestä yleissopimuksesta (UPOV-yleissopimus vuodelta 1978) tai uusien kasvilajikkeiden suojelemista koskevasta vuoden 1991 kansainvälisestä yleissopimuksesta (UPOV-yleissopimus vuodelta 1991) johtuvien velvoitteiden merkityksen.

3. Yhteisön jäsenvaltiot ja Meksiko ovat tämän päätöksen tullessa voimaan liittyneet tavaroiden ja palvelujen kansainvälisestä luokituksesta tavaramerkkien rekisteröintiä varten tehtyyn Nizzan sopimukseen (Geneve 1977, muutettu 1979).

4. Yhteisön jäsenvaltiot ja Meksiko liittyvät kolmen vuoden kuluessa tämän päätöksen voimaantulosta mikro-organismien tallettamisen kansainvälisestä tunnustamisesta patentinhakumenettelyä varten tehtyyn Budapestin sopimukseen (1977, muutettu 1980).

5. Sopimuspuolet pyrkivät parhaansa mukaan saattamaan mahdollisimman pian päätökseen menettelyt, joita tarvitaan seuraaviin monenvälisiin sopimuksiin liittymiseksi:

a) WIPO:n tekijänoikeussopimus (Geneve 1996); ja

b) WIPO:n esitys- ja äänitesopimus (Geneve 1996).

V OSASTO

RIITOJEN RATKAISEMINEN

I LUKU

SOVELTAMISALA JA KATTAVUUS

37 artikla

Soveltamisala ja kattavuus

1. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan kaikkiin tästä päätöksestä tai sopimuksen 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 artiklasta, jäljempänä 'soveltamisalaan kuuluvat säännökset', johtuviin kysymyksiin.

2. Poikkeuksena on III luvussa säädetty välimiesmenettely, jota ei sovelleta tämän päätöksen 9 artiklan 2 kohtaa, 31 artiklan 2 kohdan viimeistä virkettä, 34 artiklaa ja 36 artiklaa koskeviin riitoihin.

II LUKU

NEUVOTTELUT

38 artikla

Neuvottelut

1. Sopimuspuolet pyrkivät aina sopimaan soveltamisalaan kuuluvien säännösten tulkinnasta ja soveltamisesta ja pyrkivät kaikkiin yhteistyö- ja neuvottelukeinoin pääsemään molempia tyydyttävään ratkaisuun kaikissa asioissa, jotka voivat vaikuttaa näiden säännösten toimintaan.

2. Kumpikin sopimuspuoli voi pyytää neuvotteluja sekakomiteassa asioista, jotka liittyvät soveltamisalaan kuuluvien säännösten soveltamiseen tai tulkintaan, tai muusta asiasta, jonka ne katsovat voivan vaikuttaa näiden säännösten toimintaan.

3. Sekakomitea kokoontuu 30 päivän kuluessa pyynnön toimittamisesta ja pyrkii ratkaisemaan riidan nopeasti päätöksellään. Päätöksessä yksilöidään asianomaisen sopimuspuolen toteutettavaksi tulevat täytäntöönpanotoimenpiteet ja niiden toteuttamisaikataulu.

III LUKU

VÄLIMIESMENETTELY

39 artikla

Välimiespaneelin perustaminen

1. Jos sopimuspuoli katsoo, että toisen sopimuspuolen soveltama toimenpide on vastoin soveltamisalaan kuuluvia säännöksiä, eikä riitaa saada ratkaistua 15 päivän kuluessa siitä, kun sekakomitea on kokoontunut 38 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tai 45 päivän kuluessa siitä, kun sekakomitean koollekutsumista koskeva pyyntö on toimitettu, kumpi tahansa sopimuspuoli voi vaatia kirjallisesti välimiespaneelin perustamista.

2. Vaatimuksen esittävän sopimuspuolen on yksilöitävä vaatimuksessaan kyseessä oleva toimenpide ja ilmoitettava ne soveltamisalaan kuuluvat säännökset, joiden se katsoo vaikuttavan asiaan, ja sen on toimitettava vaatimus sekä toiselle sopimuspuolelle että sekakomitealle.

40 artikla

Välimiesten nimeäminen

1. Vaatimuksen esittävän sopimuspuolen on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle välimiehen nimeämisestä ja esitettävä enintään kolme ehdokasta puheenjohtajaksi. Toisen sopimuspuolen on nimettävä toinen välimies 15 päivän kuluessa ja esitettävä enintään kolme ehdokasta puheenjohtajaksi.

2. Sopimuspuolet pyrkivät sopimaan puheenjohtajasta 15 päivän kuluessa toisen välimiehen nimeämisestä.

3. Välimiespaneelin perustamispäivä on päivä, jona puheenjohtaja nimetään.

4. Jollei sopimuspuoli nimeä välimiestään 1 kohdan mukaisesti, välimies valitaan arpomalla esitetyistä ehdokkaista. Jos sopimuspuolet eivät pysty sopimaan puheenjohtajasta 2 kohdassa mainitussa määräajassa, puheenjohtaja valitaan viikon kuluessa arpomalla esitetyistä ehdokkaista.

5. Jos välimies kuolee, eroaa tai erotetaan tehtävästään, uusi välimies valitaan 15 päivän kuluessa aiemman välimiehen valintamenettelyä noudattaen. Tällöin välimiesmenettelyyn mahdollisesti sovellettava määräaika keskeytetään siitä päivästä, jona välimies kuolee, eroaa tai erotetaan tehtävästään, siihen päivään, jona uusi välimies valitaan.

41 artikla

Välimiespaneelin kertomukset

1. Välimiespaneelin on pääsääntöisesti annettava sopimuspuolille alustava kertomus, joka sisältää sen havainnot ja päätelmät, kolmen kuukauden kuluessa paneelin perustamispäivästä. Kertomus on joka tapauksessa annettava viimeistään viiden kuukauden kuluttua kyseisestä päivämäärästä. Sopimuspuolet voivat esittää välimiespaneelille kirjallisia huomautuksia alustavan kertomuksen johdosta 15 päivän kuluessa kertomuksen esittämisestä.

2. Välimiespaneeli esittää sopimuspuolille loppukertomuksen 30 päivän kuluessa alustavan kertomuksen esittämisestä.

3. Kiireellisissä tapauksissa, mukaan lukien helposti pilaantuvia tuotteita koskevat tapaukset, välimiespaneelin on parhaansa mukaan pyrittävä antamaan loppukertomuksensa sopimuspuolille kolmen kuukauden kuluessa välimiespaneelin perustamisesta. Kertomus on joka tapauksessa annettava neljän kuukauden kuluessa. Välimiespaneeli voi tehdä alustavan päätöksen tapauksen kiireellisyydestä.

4. Kaikki välimiespaneelin päätökset, mukaan lukien loppukertomuksen hyväksyminen ja alustavan päätöksen tekeminen, tehdään ääntenenemmistöllä, ja jokaisella välimiehellä on yksi ääni.

5. Valituksen tehnyt sopimuspuoli voi peruuttaa valituksensa milloin tahansa ennen loppukertomuksen antamista. Valituksen peruuttaminen ei rajoita sen oikeutta esittää myöhemmin uusi samaa asiaa koskeva valitus.

42 artikla

Välimiespaneelin kertomusten täytäntöönpano

1. Sopimuspuolet sitoutuvat toteuttamaan 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun loppukertomuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

2. Asianomaisen sopimuspuolen on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle loppukertomuksen täytäntöönpanoa koskevista aikeistaan 30 päivän kuluessa loppukertomuksen antamisesta.

3. Sopimuspuolet pyrkivät sopimaan yksittäisistä toimenpiteistä, joita tarvitaan loppukertomuksen panemiseksi täytäntöön.

4. Asianomaisen sopimuspuolen on noudatettava loppukertomuksen päätelmiä viivyttämättä. Jos kertomuksen välitön täytäntöönpano on käytännössä vaikeaa, sopimuspuolet pyrkivät sopimaan kohtuullisesta ajanjaksosta, jonka kuluessa toimenpiteet on toteutettava. Jos tällaista sopimusta ei saada aikaan, kumpi tahansa sopimuspuolista voi pyytää alkuperäistä välimiespaneelia määrittämään kohtuullisen ajanjakson tapauksen erityispiirteet huomioon ottaen. Välimiespaneelin on tehtävä päätös asiasta 15 päivän kuluessa pyynnöstä.

5. Asianomaisen sopimuspuolen on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle loppukertomuksen täytäntöön panemiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen 4 kohdan mukaisesti määritetyn kohtuullisen ajanjakson päättymistä. Ilmoituksen antamisen jälkeen kumpi tahansa sopimuspuolista voi pyytää alkupeleistä välimiespaneelia päättämään, ovatko kyseiset toimenpiteet loppukertomuksen mukaisia. Välimiespaneelin on tehtävä päätös asiasta 60 päivän kuluessa pyynnöstä.

6. Jollei asianomainen sopimuspuoli ilmoita täytäntöönpanotoimenpiteistä 4 kohdan mukaisesti määritetyn kohtuullisen ajanjakson kuluessa tai jos välimiespaneeli päättää, etteivät asianomaisen sopimuspuolen ilmoittamat täytäntöönpanotoimenpiteet ole loppukertomuksen mukaisia, kyseisen sopimuspuolen on suostuttava neuvotteluihin molempien sopimuspuolten kannalta hyväksyttävästä korvauksesta sopimiseksi, jos valituksen esittänyt sopimuspuoli sitä pyytää. Jos tällaiseen sopimukseen ei päästä 20 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä, valituksen tehneellä sopimuspuolella on oikeus keskeyttää ainoastaan sellaisten soveltamisalaan kuuluvien säännösten nojalla myönnettyjen etuuskien soveltaminen, jotka vastaavat niitä etuuksia, joihin soveltamisalaan kuuluvia säännöksiä rikkova toimenpide vaikuttaa.

7. Harkitessaan, minkä etuuksien soveltamisen se keskeyttää, valituksen tehneen sopimuspuolen olisi ensin pyrittävä keskeyttämään etuuksien soveltaminen sillä alalla tai niillä aloilla, joihin toimenpide, jonka paneeli on todennut rikkovan soveltamisalaa kuuluvia säännöksiä, vaikuttaa. Jos valituksen tehnyt sopimuspuoli katsoo, että samaa alaa tai samoja aloja koskevien etuuksien soveltamisen keskeyttäminen on epäkäytännöllistä tai tehotonta, se voi keskeyttää myös muita aloja koskevien etuuksien soveltamisen.

8. Valituksen tehneen sopimuspuolen on ilmoitettava toiselle sopimuspuolelle niistä etuuksista, joiden soveltamisen se aikoo keskeyttää, viimeistään 60 päivää ennen sitä päivää, jona keskeytys tulee voimaan. Kumpi tahansa sopimuspuoli voi 15 päivän kuluessa tästä ilmoituksesta pyytää alkuperäistä välimiespaneelia päättämään, vastaavatko etuudet, joiden soveltamisen valituksen tehnyt sopimuspuoli aikoo keskeyttää, niitä etuuksia, joihin soveltamisalaa kuuluvia säännöksiä rikkovaksi katsottu toimenpide vaikuttaa, ja onko ehdotettu keskeytys 6 ja 7 kohdan mukainen. Välimiespaneelin on tehtävä päätös asiasta 45 päivän kuluessa pyynnöstä. Etuuksien soveltamista ei saa keskeyttää, ennen kuin välimiespaneeli on tehnyt päätöksensä.

9. Etuuksien soveltamisen keskeytys on väliaikainen, ja valituksen tehnyt sopimuspuoli saa jatkaa keskeytystä ainoastaan siihen asti, kun soveltamisalaa kuuluvia säännöksiä rikkovaksi katsottu toimenpide on peruutettu tai sitä on muutettu niin, että siitä on tullut soveltamisalaa kuuluvien säännösten mukainen, tai kun sopimuspuolet ovat päässeet yhteisymmärrykseen riidan ratkaisemisesta.

10. Alkuperäinen välimiespaneeli päättää kumman tahansa sopimuspuolen pyynnöstä, ovatko etuuksien soveltamisen keskeyttämisen jälkeen toteutetut täytäntöönpanotoimenpiteet loppukertomuksen mukaisia ja olisiko etuuksien soveltamisen

keskeytys siten lopetettava tai olisiko sitä muutettava. Välimiespaneelin on tehtävä päätöksensä 30 päivän kuluessa kyseisen pyynnön esittämispäivästä.

11. Edellä 4, 5, 8 ja 10 kohdassa tarkoitettut päätökset ovat sitovia.

43 artikla

Yleiset säännökset

1. Sopimuspuolet voivat yhteisellä sopimuksella pidentää mitä tahansa tässä osastossa mainittua määräaikaa.

2. Jolleivät sopimuspuolet toisin sovi, välimiespaneeli käsittelee asiat liitteessä III esitetyn työjärjestysmallin mukaisesti. Sekakomitea voi muuttaa työjärjestysmallia.

3. Tämän osaston säännösten mukaisesti aloitetuissa välimiesmenettelyissä ei käsitellä asioita, jotka liittyvät WTO:ssa vahvistettuihin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin.

4. Turvautuminen tämän osaston riitojenratkaisusäännöksiin ei rajoita mahdollisia WTO-sopimukseen perustuvia toimia, riitojen ratkaisu mukaan lukien. Jos sopimuspuoli kuitenkin on käynnistänyt tiettyä riitaa koskevan ratkaisumenettelyn joko tämän osaston 39 artiklan 1 kohdan tai WTO-sopimuksen nojalla, se ei saa käynnistää samaa riitaa koskevaa ratkaisumenettelyä toisella foorumilla, ennen kuin ensimmäinen menettely on päättynyt. Tätä kohtaa sovellettaessa sopimuspuolen katsotaan aloittaneen WTO-sopimuksen mukaisen riitojenratkaisumenettelyn, jos se pyytää paneelin perustamista WTO:n riitojen ratkaisusta annettuja sääntöjä ja menettelyjä koskevan sopimuksen 6 artiklan mukaisesti.

VI OSASTO

KAUPPAA JA KAUPAN LIITÄNNÄISTOIMIA KOSKEVAT SEKAKOMITEAN ERITYISTEHTÄVÄT

44 artikla

1. Sekakomitean tehtävänä on:

- a) valvoa tämän päätöksen sekä muiden kauppaa ja kaupan liitännäistoimia koskevien päätösten täytäntöönpanoa ja asianmukaista toimintaa⁽¹⁾;
- b) valvoa tämän päätöksen säännösten jatkokehittämistä;

c) ottaa vastatakseen 38 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisista neuvotteluista;

d) suorittaa kaikki sille tämän päätöksen tai minkä tahansa muun kauppaa ja kaupan liitännäistoimia koskevan päätöksen nojalla osoitetut tehtävät;

e) avustaa yhteisneuvostoa tämän kauppaa ja kaupan liitännäistoimia koskevien tehtävien hoitamisessa;

f) valvoa kaikkien tällä päätöksellä perustettujen erityiskomiteoiden työtä; ja

g) antaa vuosittain kertomus yhteisneuvostolle.

⁽¹⁾ Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että 'kauppaan ja kaupan liitännäistoimiin' kuuluvat kaikki tästä päätöksestä ja sopimuksen III-V osaston määräyksistä johtuvat asiat.

2. Sekakomitea voi:
- a) perustaa erityiskomiteoita tai -elimiiä käsittelemään sen toimivaltaan kuuluvia asioita sekä määrittää näiden kokoonpanon ja tehtävät ja sen, miten niiden tulee toimia;
  - b) kokoontua milloin tahansa sopimuspuolten yhteisestä sopimuksesta;
  - c) tarkastella kaikkia kauppaa ja kaupan liitännäistoimia koskevia asioita ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tehtäviensä hoitamiseksi; ja
- d) tehdä päätöksiä tai antaa suosituksia kauppaa ja kaupan liitännäistoimia koskevissa kysymyksissä yleissopimuksen 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
3. Kun sekakomitea kokoontuu hoitamaan mitä tahansa sille tällä päätöksellä osoitettuja tehtäviä, sen jäsenenä on kaupasta ja kaupan liitännäistoimista vastaavia Euroopan unionin neuvoston jäsenten ja Euroopan komission sekä Meksikon hallituksen edustajia, jotka ovat tavallisesti korkeita virkamiehiä.

VII OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

45 artikla

46 artikla

Voimaantulo**Liitteet**

Tämän päätöksen liitteet ja niiden lisäykset ovat erottamaton osa tätä päätöstä.

Tehty Brysselissä 27 päivänä helmikuuta 2001.

Tämä päätös tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jonka aikana yhteisneuvosto on tehnyt sen.

Yhteisneuvoston puolesta

J. CASTAÑEDA

Puheenjohtaja

LIITE I

(johon viitataan 17 artiklassa)

A OSA

YHTEISÖ JA SEN JÄSENVALTIOT

1. III luvun soveltamiseen yhteisöön ja sen jäsenvaltioihin vaikuttavat Euroopan yhteisöjen ja sen jäsenvaltioiden GATS-sitoumusluettelonsa jaksoon "kaikki alat" liittämät markkinoille pääsyä ja kansallista kohtelua koskevat rajoitukset ja jäljempänä mainittuja aloja koskevat rajoitukset.
2. Markkinoille pääsyä koskevia sitoumuksia 1 ja 2 muodon osalta sovelletaan ainoastaan rahoituspalvelusitoumuksista tehdyn sopimuksen markkinoille pääsyä koskevan jakson B.3 ja B.4 kohdissa viitattuihin liiketoimiin.
3. Meksikolaisen rahoituslaitoksen suoraan jäsenvaltioon perustamiin sivukonttoreihin, toisin kuin ulkomaisiin tytäryhtiöihin, ei tiettyjä rajoitettuja poikkeustapauksia lukuun ottamatta sovelleta yhteisön tasolla yhdenmukaistettuja toiminnan vakauden valvontaa koskevia sääntöjä, minkä vuoksi sellaiset tytäryhtiöt hyötyvät paremmista mahdollisuuksista perustaa uusia yrityksiä ja tarjota palveluja rajan yli koko yhteisön alueella. Sen vuoksi kyseiset sivukonttorit saavat luvan toimia jäsenvaltion alueella samoilla edellytyksillä kuin kyseisen jäsenvaltion kotimaiset rahoituslaitokset ja niiden voidaan vaatia täyttävän useita toiminnan vakauden valvontaa koskevia vaatimuksia, kuten pankkitoiminnan ja arvopapereiden osalta erillinen pääomittaminen ja muut toiminnan vakauden valvontaa koskevat vaatimukset sekä tilinpäätösten julkaisemista koskevat vaatimukset, tai vakuutusten osalta erityiset takuu- ja talletusvaatimukset, erillinen pääomittaminen ja vakuutusteknistä vastuovelkaa ja vähintään kolmasosaa vakavaraisuusmarginaalista edustavien varojen sijoittautuminen asianomaiseen jäsenvaltioon. Jäsenvaltiot voivat soveltaa tässä sitoumusluettelossa esitettyjä rajoituksia ainoastaan, jos kyseessä on meksikolaisen liikeyrityksen suora sijoittautuminen tai Meksikosta tarjotaan palveluita rajan yli. Jäsenvaltiot eivät siis voi soveltaa kyseisiä rajoituksia, mukaan lukien sijoittautumista koskevat rajoitukset, muihin yhteisön jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin meksikolaisiin tytäryhtiöihin, ellei kyseisiä rajoituksia voida soveltaa myös muiden jäsenvaltioiden yrityksiin tai kansalaisiin yhteisön oikeuden mukaisesti.

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
A. Vakuutuspalvelut ja vakuutuksiin liittyvät palvelut	1) Rajan yli tarjoaminen	<p>A: Myynninedistämis- ja välitystoimet yhteisöön sijoittautumattoman tytäryhtiön tai Itävaltaan sijoittautumattoman sivukonttorin (lukuun ottamatta jälleensijoitettuja vakuutuksia) puolesta ovat kiellettyjä.</p> <p>A: Pakollisen lentovakuutuksen voi antaa ainoastaan yhteisöön sijoittautunut tytäryhtiö tai Itävaltaan sijoittautunut sivukonttori.</p> <p>A: Yhteisöön sijoittautumattoman tytäryhtiön tai Itävaltaan sijoittautumattoman sivukonttorin tekemistä vakuutus sopimuksista (lukuun ottamatta jälleensijoitettuja vakuutuksia) koskevia sopimuksia kannettava vakuutusmaksuvero on korkeampi. Korkeammasta verosta voidaan myöntää vapautuksia.</p> <p>DK: Pakollisen lentokuljetusvakuutuksen voivat antaa ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet yritykset.</p> <p>DK: Mitkään muut henkilöt tai yritykset (mukaan lukien vakuutusyhtiöt) kuin ne vakuutusyhtiöt, joilla on Tanskan lain mukaisesti myönnetty tai Tanskan</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>toimivaltaisten viranomaisten myöntämä toimilupa, eivät voi Tanskassa liiketoiminnallisia tarkoituksia varten antaa ensivakuutuksia Tanskassa asuville henkilöille, tanskalaisille aluksille tai Tanskassa olevalle omaisuudelle.</p> <p>D: Pakollisen lentovakuutuksen voi antaa ainoastaan yhteisöön sijoittautunut tytäryhtiö tai Saksaan sijoittautunut sivukonttori.</p> <p>D: Jos ulkomainen vakuutusyhtiö on perustanut sivukonttorin Saksaan, se voi tehdä Saksassa kansainvälisiin kuljetuksiin liittyviä vakuutus sopimuksia ainoastaan Saksaan sijoittautuneen sivukonttorinsa kautta.</p>
		<p>I: Ei sitoumuksia aktuaarien ammattikunnan osalta.</p> <p>FIN: Ainoastaan vakuutusentajat, joiden päätoimipaikka on Euroopan talousalueella tai joiden sivukonttori on Suomessa, voivat tarjota vakuutuspalveluja edellä mainitun sopimuksen 3 kohdan a alakohdan mukaisesti.</p> <p>FIN: Vakuutuksen välittäjän palvelujen tarjonta edellyttää vakituista toimipaikkaa Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen tarkoittamalla alueella.</p> <p>F: Maakuljetuksiin liittyvien riskien vakuuttamisen voivat suorittaa ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet vakuutusyhtiöt.</p> <p>I: Ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet vakuutusyhtiöt voivat vakuuttaa Italiassa asuvan CIF-vientiin liittyvät riskit.</p> <p>I: Ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet vakuutusyhtiöt voivat antaa tavaroiden kuljetusta ja ajoneuvoja koskevan vakuutuksen sekä vastuuvakuutuksen Italiaan liittyvien riskien varalta. Kyseistä varausta ei sovelleta kansainvälisiin Italiaan suuntautuviin kuljetuksiin.</p> <p>P: Ainoastaan Euroopan yhteisöön sijoittautuneet yhtiöt voivat antaa lento- ja merikuljetusvakuutuksia, jotka kattavat tavarat, lentokoneen, rungon ja vastuuvollisuuden; ainoastaan Euroopan yhteisöön sijoittautuneet henkilöt tai yritykset voivat toimia edellä mainitun kaltaisen vakuutustoiminnan välittäjinä Portugalissa.</p> <p>S: Ensivakuutusten tarjonta sallitaan ainoastaan Ruotsissa toimiluvan saaneen vakuutuspalvelujen tarjoajan kautta edellyttäen, että ulkomainen palvelujen tarjoaja ja ruotsalainen vakuutusyhtiö kuuluvat samaan yritysryhmään tai ne ovat tehneet sopimuksen keskinäisestä yhteistyöstä.</p>
	2) Kulutus ulkomailla	<p>A: Myyninedistämis- ja välitystoimet yhteisöön sijoittautumattoman tytäryhtiön tai ltävaltaan sijoittautumattoman sivukonttorin (lukuun ottamatta jälleen- ja edelleen vakuutuksia) puolesta ovat kiellettyjä.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>A: Pakollisen lentovakuutuksen voi antaa ainoastaan yhteisöön sijoittautunut tytäryhtiö tai Itävaltaan sijoittautunut sivukonttori.</p> <p>A: Yhteisöön sijoittautumattoman tytäryhtiön tai Itävaltaan sijoittautumattoman sivukonttorin tekemistä vakuutussopimuksista (lukuun ottamatta jälleen- ja edelleenvakuutuksia koskevia sopimuksia) kannettava vakuutusmaksuvero on korkeampi. Korkeammasta verosta voidaan myöntää vapautuksia.</p> <p>DK: Pakollisen lentokuljetusvakuutuksen voivat antaa ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet yritykset.</p>
		<p>DK: Mitkään muut henkilöt tai yritykset (mukaan lukien vakuutusyhtiöt) kuin ne vakuutusyhtiöt, joilla on Tanskan lain mukaisesti myönnetty tai Tanskan toimivaltaisten viranomaisten myöntämä toimilupa, eivät voi Tanskassa liiketoiminnallisia tarkoituksia varten antaa ensivakuutuksia Tanskassa asuville henkilöille, tanskalaisille aluksille tai Tanskassa olevalle omaisuudelle.</p> <p>D: Pakollisen lentovakuutuksen voi antaa ainoastaan yhteisöön sijoittautunut tytäryhtiö tai Saksaan sijoittautunut sivukonttori.</p> <p>D: Jos ulkomainen vakuutusyhtiö on perustanut sivukonttorin Saksaan, se voi tehdä Saksassa kansainvälisiin kuljetuksiin liittyviä vakuutussopimuksia ainoastaan Saksaan sijoittautuneen sivukonttorinsa kautta.</p> <p>F: Ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet vakuutusyhtiöt voivat vakuuttaa maakuljetuksiin liittyviä riskejä.</p> <p>I: Ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet vakuutusyhtiöt voivat vakuuttaa Italiassa asuvan CIF-vientiin liittyvät riskit.</p> <p>I: Ainoastaan yhteisöön sijoittautuneet vakuutusyhtiöt voivat antaa tavaroiden kuljetusta ja ajoneuvoja koskevan vakuutuksen sekä vastuuvakuutuksen Italiaan liittyvien riskien varalta. Kyseistä varausta ei sovelleta kansainvälisiin Italiaan suuntautuviin kuljetuksiin, jotka liittyvät tuontiin.</p> <p>P: Ainoastaan Euroopan yhteisöön sijoittautuneet yhtiöt voivat antaa lento- ja merikuljetusvakuutuksia, jotka kattavat tavarat, lentokoneen, rungon ja vastuuvollisuuden; ainoastaan Euroopan yhteisöön sijoittautuneet henkilöt tai yritykset voivat toimia edellä mainitun kaltaisen vakuutustoiminnan asiamiehinä Portugalissa.</p>
	3) Kaupallinen läsnäolo	<p>A: Lupa ulkomaisten vakuutuksenantajien sivukonttoreita varten on evättävä, jos vakuutuksenantajalla ei ole kotimaassaan oikeudellista muotoa, joka vastaa osakeyhtiötä tai keskinäistä vakuutusyhtiötä taikka joka on niihin verrattavissa.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>B: Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuulumattoman henkilön, yrityksen tai instituution tekemään tai niiden puolesta tehtyyn belgialaisten arvopapereiden julkiseen hankintatarjoukseen on saatava valtionvarainministeriön lupa.</p> <p>E: Ennen sivukonttorin tai toimiston sijoittautumista Espanjaan tietyntaisten vakuutusten tarjoamista varten ulkomaisella vakuutusentajalla on täytynyt olla lupa tarjota samanlaisia vakuutuksia omassa maassaan vähintään viiden vuoden ajan.</p>
		<p>E, GR: Sijoittautumisoikeuteen ei kuulu vakuutusyhtiöiden edustustojen tai muun pysyvän edustuksen perustaminen, elleivät kyseiset edustukset ole toimistoja, sivukonttoreita tai pääkonttoreita.</p> <p>FIN: Vakuutusyhtiön toimitusjohtajan, vähintään yhden tilintarkastajan ja perustajista sekä johtokunnan ja hallintoneuvoston jäsenistä vähintään puolen asuinpaikka on oltava Euroopan talousalueella, ellei sosiaali- ja terveysministeriö ole myöntänyt vapautusta.</p> <p>FIN: Ulkomaiset vakuutusentajat eivät saa lupaa perustaa Suomeen sivukonttoria tarjotakseen lakisääteisiä sosiaalivakuutuksia (lakisääteiset eläke- ja tapaturmavakuutukset).</p> <p>FIN: Ulkomaisen vakuutusyhtiön pääasiamiehen asuinpaikan on oltava Suomessa, ellei yhtiön pääkonttori sijaitse Euroopan talousalueella.</p>
		<p>F: Sivukonttoreiden edustajalla on oltava erityislupa sivukonttoreiden sijoittautumiseen.</p> <p>I: Aktuaarin ammatti on sallittu ainoastaan luonnollisille henkilöille. Luonnollisten henkilöiden muodostamat ammatilliset järjestöt (ei yhtiöt) sallitaan.</p> <p>I: Lupa sivukonttoreiden sijoittautumiseen edellyttää viime kädessä valvontaviranomaisten suorittamaa arviointia.</p> <p>IRL: Sijoittautumisoikeuteen ei kuulu edustustojen perustaminen.</p> <p>P: Ulkomaiset yhtiöt voivat suorittaa vakuutusvälitystoimintaa Portugalissa ainoastaan yhteisön jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti muodostetun yhtiön kautta.</p> <p>P: Sivukonttorin Portugaliin sijoittautumista varten ulkomaisten yhtiöiden on osoitettava toimineensa vähintään viisi vuotta.</p>
		<p>S: Ne vakuutusten välitysytykset, joita ei ole yhtiöitetty Ruotsissa, voivat aloittaa kaupallisen toimintansa ainoastaan sivukonttorin kautta.</p> <p>S: Muita kuin henkivakuutusyrityksiä, joita ei ole yhtiöitetty Ruotsissa ja jotka harjoittavat liiketoimintaa Ruotsissa, verotetaan nettotuloksen sijasta ensivakuutuksista saatujen vakuutusmaksutulojen perusteella.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>S: Vakuutusyhtiön perustajan on oltava Euroopan talousalueella asuva luonnollinen henkilö tai Euroopan talousalueella yhtiöitetty oikeushenkilö.</p>
	<p>4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo</p>	<p>Ei sitoumuksia lukuun ottamatta horisontaalisia sitoumuksia ja seuraavia erityisrajoituksia:</p> <p>A: Sivukonttorin johdossa on oltava kaksi luonnollista henkilöä, joiden on asuttava Itävallassa.</p> <p>DK: Vakuutusyhtiön sivukonttorin edustajan on täytynyt asua Tanskassa viimeiset kaksi vuotta ellei hän ole yhteisön jäsenvaltion kansalainen. Yritys- ja teollisuusministeri voi myöntää vapautuksen kyseisestä vaatimuksesta.</p> <p>DK: Yrityksen johtajien ja hallintoneuvoston jäsenten on asuttava maassa. Yritys- ja teollisuusministeri voi kuitenkin myöntää vapautuksen kyseisestä vaatimuksesta. Vapautus myönnetään syrjimättömällä tavalla.</p> <p>E, I: Aktuaarin ammatin harjoittajien on asuttava maassa.</p> <p>GR: Kreikassa sijaitsevan yrityksen johtokunnan jäsenten enemmistön tulee olla yhteisön jäsenmaiden kansalaisia.</p>
<p>B. Pankkitoiminta ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuksia)</p>	<p>1) Rajan yli tarjoaminen 2) Kulutus ulkomailla</p>	<p>B: Belgiaan sijoittautuminen on edellytyksenä sijoitusneuvontapalvelujen tarjoamiselle.</p> <p>IRL: Sijoituspalvelujen tai sijoitusneuvonnan tarjoaminen edellyttää (I) Irlannissa saatua lupaa, jonka mukaan yrityksen on tavallisesti oltava yhtiöitetty tai osakeyhtiö tai yksityisyritys; kussakin tapauksessa pääkonttorin/sääntömääräisen kotipaikan on sijaittava Irlannissa (toimilupaa ei vaadita tietyissä tapauksissa, kuten jos kolmannen maan palvelujen tarjoajalla ei ole kaupallista toimintaa Irlannissa ja palveluja ei tarjota yksityishenkilöille), tai (II) muussa jäsenvaltiossa saatua lupaa Euroopan yhteisön sijoituspalveludirektiivin mukaisesti.</p> <p>I: Ei sitoumuksia rahoituspalvelujen tarjoajien ("promotori di servizi finanziari") osalta.</p>
	<p>2) Kulutus ulkomailla 3) Kaupallinen läsnäolo</p>	<p>D: Saksan markan määräisten arvopapereiden liikkeesen laskemisen voivat hoitaa ainoastaan Saksaan sijoittautuneet luottolaitokset, tytäryhtiöt tai sivukonttorit.</p> <p>FIN: Valtionhallinnon yksiköiltä tulevat maksut (menot) on maksettava Suomen postisiirtojärjestelmän kautta, jota ylläpitää Postipankki Oy. Valtiovarainministeriö voi erityisistä myöntää vapautuksen kyseisestä vaatimuksesta.</p> <p>GR: Sijoittautuminen vaaditaan säilyttämistä ja talletusta koskevien palvelujen tarjonnalta, johon liittyy Kreikassa liikkeesen laskettujen arvopapereiden korkojen ja pääasiallisten maksujen hoito.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>UK: Englannin punnan määräisten arvopapereiden liikkeeseen laskun, mukaan lukien yksityiset liikkeeseen laskut, voivat hoitaa ainoastaan Euroopan talousalueelle sijoittautuneet yritykset.</p>
	<p>3) Kaupallinen läsnäolo 4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo</p>	<p>Kaikki jäsenvaltiot:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Erikoistuneen rahastoyhtiön sijoittautuminen edellyttää, että yhtiö harjoittaa sijoitusrahastojen ja sijoitusyhtiöiden hoitamista (yhteissijoitusyrityksiä koskevan direktiivin 85/611/ETY 6 ja 13 artikla). – Ainoastaan yritykset, joiden sääntömääräinen kotipaikka on yhteisössä, voivat toimia sijoitusrahastojen omaisuudenhoitajina (yhteissijoitusyrityksiä koskevan direktiivin 85/611/ETY 8 artiklan 1 kohta ja 15 artiklan 1 kohta). <p>A: Ainoastaan Itävallan pörssin jäsenet voivat harjoittaa arvopaperikauppaa pörssissä.</p> <p>A: Ulkomaisen valuutan kauppaan vaaditaan Itävallan keskuspankin lupa.</p> <p>A: Asunto-obligaatioita ja kunnallisia obligaatioita voivat laskea liikkeelle tähän toimintaan erikoistuneet ja siihen luvan saaneet pankit.</p> <p>A: Eläkerahastojen hoitoa koskevien palveluiden tarjoamiseksi vaaditaan tätä toimintaa varten erikoistunut ja Itävallassa osakeyhtiöksi yhtiöitetty yritys.</p> <p>B: Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuulumattoman henkilön, yrityksen tai instituution tekemään tai niiden puolesta tehtyyn belgialaisten arvopapereiden julkiseen hankintatarjoukseen on saatava valtionvarainministeriön lupa.</p> <p>DK: Rahoituslaitokset voivat harjoittaa arvopaperikauppaa Kööpenhaminan pörssissä ainoastaan Tanskassa yhtiöitettyjen tytäryhtiöiden kautta.</p> <p>FIN: Rahoituslaitoksen perustajista, johtokunnan ja hallintoneuvoston jäsenistä ja edustajista vähintään puolen, toimitusjohtajan, prokuran haltijan ja henkilön, joka on valtuutettu allekirjoittamaan rahoituslaitoksen nimissä, asuinpaikka on oltava Euroopan talousalueella, ellei sosiaali- ja terveysministeriö ole myöntänyt vapautusta. Vähintään yhden tilintarkastajan asuinpaikka on oltava Euroopan talousalueella.</p>
		<p>FIN: Johdannaispörssin välittäjän (yksityishenkilö) asuinpaikan on oltava Euroopan talousalueella. Valtiovarainministeriö voi vahvistamallaan edellytyksillä myöntää vapautuksen tästä vaatimuksesta.</p> <p>FIN: Valtionhallinnon yksiköiltä tulevat maksut (menot) on maksettava Suomen postisiirtojärjestelmän kautta, jota ylläpitää Postipankki Oy. Valtiovarainministeriö voi erityisistä myöntää vapautuksen kyseisestä vaatimuksesta.</p> <p>F: Ranskalaisten luottolaitosten lisäksi Ranskan frangin määräisten arvopapereiden liikkeeseen laskua voivat hoitaa ainoastaan muiden kuin ranskalaisten pankkien ranskalaiset tytäryhtiöt (Ranskan lain mukaisesti), joille myönnettävä lupa edellyttää muun</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>kuin ranskalaisen pankin lupaa hakeneen ranskalaisen tytäryhtiön riittäviä varoja ja sitoumuksia Pariisissa. Kyseiset edellytykset koskevat kirjanpitoa hoitavia pankkeja. Muu kuin ranskalainen pankki voi olla ilman rajoituksia ja sijoittautumisvaatimusta eurofrangin määräisten joukkovelkakirjojen liikkeeseen laskun yhteisjohdettu hoitaja.</p> <p>GR: Rahoituslaitokset voivat harjoittaa Ateenan pörsissä listattujen arvopapereiden kauppaa ainoastaan Kreikassa yhtiötettyjen pörssiyhtiöiden kautta.</p>
		<p>GR: Sivukonttoreiden sijoittautumista ja niiden toimintaa varten on tuotava vähimmäismäärä Kreikan drakmoiksi vaihdettua ulkomaan valuuttaa, joka on pidettävä Kreikassa niin kauan kuin ulkomainen pankki jatkaa toimintaansa Kreikassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – enintään neljän (4) sivukonttorin osalta vähimmäismäärä on tällä hetkellä puolet Kreikassa yhtiötettävältä luottolaitokselta vaadittavan osakekannan vähimmäismäärästä, – lisäkonttoreiden toimintaa varten pääoman vähimmäismäärän on oltava Kreikassa yhtiötettävältä luotto-laitokselta vaadittavan osakekannan vähimmäismäärä. <p>IRL: Sijoitusrahastojen ja vaihtopääoma-yhtiöiden (muut kuin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset) muodossa olevien yhteissijoitusten osalta toimitsijamiehen/omaisuudenhoitajan ja rahastoyhtiön on oltava yhtiötetty Irlannissa tai muussa yhteisön jäsenvaltiossa. Kommandiittisijoitusyhtiön osalta vähintään yhden osakkaan on oltava yhtiötetty Irlannissa.</p>
		<p>IRL: Pörssin jäseneksi pääsemiseksi Irlannissa yritykselle on oltava myönnetty lupa joko (I) Irlannissa, mikä tavallisesti edellyttää, että yrityksen on oltava yhtiötetty tai osakeyhtiö, jonka pääkonttori/sääntömääräinen kotipaikka on Irlannissa, tai (II) muussa jäsenvaltiossa Euroopan yhteisön sijoituspalveludirektiivin mukaisesti.</p> <p>IRL: Sijoituspalveluiden tai sijoitusneuvonnan tarjoaminen edellyttää lupaa joko (I) Irlannissa, mikä tavallisesti edellyttää, että yritys on yhtiötetty tai osakeyhtiö tai yksityisyrittäjä; kussakin tapauksessa pääkonttorin/sääntömääräisen kotipaikan on oltava Irlannissa (valvontaviranomaiset voivat myös myöntää luvan kolmansien maiden yritysten sivukonttoreille), tai (II) muussa jäsen-valtiossa Euroopan yhteisön sijoitus-palveludirektiivin mukaisesti.</p> <p>I: Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden ja velkakirjojen (mukaan lukien vaihto-velkakirjat) julkista tarjontaa (kuten siitä on säädetty lain 216/74 18 artiklassa) voivat harjoittaa ainoastaan italialaiset osakeyhtiöt, ulkomaiset luvan saaneet yritykset, julkiset elimet tai paikallisiin viranomaisiin kuuluvat yhtiöt, joiden pääoma on vähintään 2 miljardia liiraa.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>I: Keskitettyjä talletus-, säilytys- ja hallintopalveluita voivat tarjota ainoastaan Italian keskuspankki valtion obligaatioiden osalta tai Monte Titoli SpA osakkeiden, osuuteen voitosta oikeuttavien arvopapereiden ja muiden joukkovelkakirjojen osalta, joilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla.</p> <p>I: Muiden yhteissijoitusjärjestelyiden kuin direktiivin 85/611/ETY mukaisten arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten osalta toimitsijamiehen/omaisuudenhoitajan on oltava yhtiötetty Italiassa tai muussa Euroopan yhteisön jäsenvaltiossa ja sijoittautunut Italiaan sivukonttorin kautta. Ainoastaan sellaiset pankit, vakuutusyhtiöt ja arvopapereiden sijoitusyhtiöt, joiden sääntömääräinen pääkonttori on Euroopan yhteisössä, voivat harjoittaa eläkerahastojen varojen hoitoa. Rahastoyhtiöt (suljetut sijoitusrahastot ja kiinteistörahastot) on myös yhtiötettävä Italiassa.</p> <p>I: Ovelta ovelle -myynnissä välittäjien on käytettävä Euroopan yhteisöjen jäsenvaltion alueella asuvia luvan saaneita rahoituspalvelujen tarjoajia.</p> <p>I: Arvopapereiden maksu ja selvitys voidaan suorittaa ainoastaan virallisen maksu- ja selvitysjärjestelmän kautta. Yritys, jolle Italian keskuspankki on yhdessä Consobin kanssa myöntänyt luvan, voi suorittaa arvopapereiden selvityksen ja lopullisen maksun.</p>
		<p>I: Ulkomaisten välittäjien edustustot eivät voi harjoittaa sijoituspalvelujen tarjoamiseen tähtävää toimintaa.</p> <p>P: Muiden kuin EY-maiden pankkien sijoittautuminen edellyttää valtiovarainministeriön tapauskohtaisesti myöntämää lupaa. Pankin sijoittautumisen on edistettävä kansallisen pankkijärjestelmän tehokkuutta tai sen on vaikutettava merkittävästi Portugalin talouden kansainvälistymiseen.</p> <p>P: Pääomasijoituspalveluja eivät voi tarjota sellaisten pääomasijoitusyhtiöiden sivukonttorit, joiden pääkonttori on muussa kuin EY-maassa. Välitys- ja myyntipalveluja Lissabonin pörssissä voivat tarjota Portugalissa yhtiötetyt välitys- ja myyntiyhtiöt tai muussa EY-maassa luvan saaneet ja kotimaassaan luvan kyseisten palvelujen tarjoamiseen saaneet sijoitusyhtiöiden sivukonttorit. Välitys- ja myyntipalveluja Oporton johdannaispörssissä ja OTC-markkinoilla eivät saa tarjota muiden kuin EY-maiden välitys- ja myyntiyhtiöt.</p> <p>Eläkerahastojen hoitoa voivat tarjota ainoastaan Portugalissa yhtiötetyt yritykset, Portugaliin sijoittautuneet vakuutusyhtiöt ja toimiluvan henkivakuutuksien myyntiin saaneet yritykset.</p>
		<p>UK: Inter-dealer -välittäjiltä, jotka ovat rahoituslaitoksia, jotka käyvät kauppaa valtion velkapapereilla, vaaditaan, että ne ovat sijoittautuneet Euroopan talousalueelle ja että niillä on erillinen pääomarakenne.</p> <p>S: Yritykset, joita ei ole yhtiötetty Ruotsissa, voivat aloittaa kaupallisen toimintansa ainoastaan sivukonttorin ja pankkien kyseessä ollessa myös edustuston kautta.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>S: Pankin perustajan on oltava luonnollinen henkilö ja asuttava Euroopan talousalueella tai ulkomainen pankki. Säästöpankin perustajan on oltava luonnollinen henkilö ja asuttava Euroopan talousalueella.</p>
	4) Luonnollisten henkilöiden läsnäolo	<p>Ei sitoumuksia lukuun ottamatta horisontaalisia sitoumuksia ja seuraavia erityisrajoituksia:</p> <p>F: Sociétés d'investissement à capital fixe: kansallisuusvaatimus koskien johtokunnan puheenjohtajaa, pääjohtajia sekä vähintään kahta kolmasosaa johtajista, ja niinkään, mikäli arvopaperiyrityksellä on hallintoneuvosto, koskien sen jäseniä tai pääjohtajaa ja vähintään kahta kolmasosaa hallintoneuvoston jäsenistä.</p> <p>GR: Luottolaitosten tulisi nimetä vähintään kaksi henkilöä, jotka ovat vastuussa laitoksen toiminnasta. Näitä henkilöitä koskee asuinpaikkavaatimus.</p> <p>I: "promotori di servizi finanziari" (rahoituspalvelujen tarjoajiin) sovelletaan asuinpaikkavaatimusta jonkin Euroopan yhteisöjen jäsenmaan alueella.</p>

B OSA

MEKSIKO

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
RAHOITUSPALVELUT A) Kaikki vakuutuspalvelut ja vakuutuksiin liittyvät palvelut a) Henki-, tapaturma- ja sairausvakuutuspalvelut (CPC 8121) b) Vahinkovakuutuspalvelut (CPC 8129)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet vakuutusyhtiöt voivat harjoittaa vakuutuspalveluja ja vakuutuksiin liittyviä palveluja. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Hallitusten ja virastojen tekemät ulkomaiset sijoitukset ovat kiellettyjä. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
c) Jälleen- ja edelleen- vakuutuspalvelut (CPC 81299*)	Sijoittautuminen rajan yli	Tätä toimintaa voivat harjoittaa sijoittautuneet vakuutuslaitokset. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Hallitusten ja virastojen tekemät ulkomaiset sijoitukset ovat kiellettyjä. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja. Ulkomaiset jälleenvakuutusyhtiöt voivat osallistua jälleenvakuutustoimintaan. Sovellettavien säädösten mukaisesti niiden on rekisteröidyttävä valtion varoja ja julkista velkaa käsittelevässä ministeriössä (SHCP), joka voi hyväksyä tai hylätä rekisteröinnin. Ministeriön ylläpitämään rekisteriin kirjatut ulkomaiset jälleenvakuutusyhtiöt voivat perustaa edustustoja maahan ministeriön luvalla. Sovellettavien säädösten mukaisesti ulkomaisten jälleenvakuutusyhtiöiden edustustot eivät voi harjoittaa vakuutustoimintaa suoraan eikä välillisesti.
d) Vakuutusalan liitännäispalvelut kuten: – vakuutusmeklarien ja asiamiesten palvelut (CPC 8140)	Sijoittautuminen rajan yli	Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Ulkomaisia sijoituksia käsittelevä kansallinen komitea (CNIE) voi myöntää suuremman prosenttimäärän. Hallitusten ja virastojen tekemät ulkomaiset sijoitukset ovat kiellettyjä. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti.
		Tällä hetkellä vakuutuslainsäädännössä kielletään sopimukset ulkomaisten yhtiöiden kanssa seuraavien vakuutusryppien osalta: 1) henkilövakuutukset, silloin kun henkilö on sijoittautunut Meksikoon sopimuksen tekohetkellä

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>2) laivojen, lentokoneiden ja muiden ajoneuvojen rungon vakuuttaminen sellaisten riskien varalta, jotka kuuluvat meri- ja kuljetusvakuutusten alaan silloin, kun laivat, lentokoneet tai muut ajoneuvot on rekisteröity Meksikossa tai ovat Meksikossa asuvien henkilöiden omaisuutta</p> <p>3) luottovakuutus silloin, kun vakuutettu on Meksikon lainsäädännön alainen</p> <p>4) vastuun varalta otettava vakuutus Meksikon mahdollisten tapahtumien johdosta, ja</p> <p>5) muut vakuutukset Meksikon alueella mahdollisesti esiintyvien riskien varalta. Nämä rajoitukset eivät koske muiden kuin Meksikossa asuvien henkilöiden Meksikon alueella oleskeluaan varten ulkomailla ottamia henkilö- tai ajoneuvovakuutuksia.</p> <p>Valtion varoja ja julkista velkaa käsittelevä ministeriö voi myöntää poikkeuksen seuraavissa tapauksissa:</p> <p>1. Sellaiset ulkomaiset vakuuttajat, joilla on ministeriön myöntämä lupa ja jotka täyttävät sen asettamat edellytykset, voivat tehdä vakuutus sopimuksia Meksikon alueella Meksikon ulko-puolisella alueella esiintyvien riskien varalta, jotka syntyvät Meksikon ulko-puolisella alueella, joissa niillä on lupa tarjota vakuutus-palveluja.. Ainoastaan kyseisessä tapauksessa ulkomaiset vakuuttajat on vapautettu rajoituksista, jotka koskevat Meksikossa tapahtuvaa vakuutusten tarjontaa.</p> <p>Ministeriö voi kansallisen arvopaperi- ja vakuutuskomitean (CNSF) lausunnon saatuaan ja asianomaista vakuutusyhtiötä kuultuaan evätä kyseisen luvan, jos vakuutusasiakkaiden etujen katsotaan vaarantuvan ja</p> <p>2. Jos mikään toimiluvan saanut vakuutusyhtiö ei voi tai ei katso tarkoituksenmukaiseksi suorittaa tiettyä ehdotettua vakuutustointia, ministeriö voi tilanteen todettuaan myöntää harkintansa mukaan erityisluvan, jotta vakuutus voidaan sopia suoraan ulkomaisen vakuuttajan kanssa tai paikallisen vakuutusyhtiön kautta.</p>
<p>B) Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutuksia)</p> <p>a) Talletusten ja muiden takaisin maksettavien varojen vastaanotto yleisöltä (CPC 81115-81119)</p>	<p>Sijoittautuminen rajan yli</p>	<p>Tätä toimintaa voivat harjoittaa ainoastaan sijoittautuneet kaupalliset pankit. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.</p> <p>Sovellettavan rahoitusalan lainsäädännön mukaisesti pankkien edustustot eivät kuulu tämän toiminnan piiriin.</p>
<p>b) Kaikenlainen luotonanto, muun muassa kulutusluotot, kiinnitysluotot, factoring-rahoitus ja rahoitustoimien rahoitus (CPC 8113)</p>	<p>Sijoittautuminen rajan yli</p>	<p>Sijoittautuneet liikepankit voivat harjoittaa kaikenlaista luotonantoa, mukaan lukien kulutusluotot, kiinnitysluotot, vekseleiden diskonttaus ja kaupallisten toimien rahoitus. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.</p> <p>Sovellettavan rahoitusalan lainsäädännön mukaisesti pankkien edustustot eivät kuulu tämän toiminnan piiriin.</p>

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
<ul style="list-style-type: none"> – Kehityspankit – Luotto- osuuskunnat 	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Ulkomaiset sijoitukset kehityspankeissa ja luotto- osuuskunnissa ovat kiellettyjä.</p> <p>Seuraavia toimia voivat harjoittaa ainoastaan meksi- kolaiset kehityspankit:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) hallinto- tai oikeusviranomaisten tallettamien taika niille talletettujen arvopapereiden ja käteisvarojen säilytys ja Meksikossa sovellettavien toimenpiteiden mukaisesti takavarikoitujen tavaroiden säilytys ja b) puolustusministeriön, laivastoministeriön ja Meksikon armeijan henkilöstön säästötilien, eläkkeiden ja muiden varojen sekä omaisuuden hoito ja kyseisen henkilöstön varoja koskevan muun rahoitustoiminnan suorittaminen.
<ul style="list-style-type: none"> – Säästö- ja lainayhtiöt 	Sijoittautuminen rajan yli	Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
<ul style="list-style-type: none"> – Rajoitetut rahoituslaitokset 	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet rajoitetut rahoituslaitokset voivat harjoittaa ainoastaan yhdenlaista rahoitustoimintaa kuten henkilöluottoja, kulutusluottoja, kiinnitysluottoja tai kauppaluottoja. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
<ul style="list-style-type: none"> – Factoring-yritykset 	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet factoring-yritykset voivat harjoittaa factoring-toimintaa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
<ul style="list-style-type: none"> c) Rahoitusleasing (CPC 8112) 	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet rahoitusleasing-yhtiöt voivat harjoittaa rahoitusleasingtoimintaa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
<ul style="list-style-type: none"> – Liikepankit 	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet liikepankit voivat harjoittaa myös rahoitusleasingtoimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
d) Kauppa omaan tai asiakkaiden lukuun pörssissä, OTC-markkinoilla tai muulla tavalla, johon kuuluu: – rahamarkkina- välineet (shekit, vekselit, talletus- todistukset, jne.) (CPC 81339**)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet arvopaperiyhtiöt ja sijoittautuneet arvopaperialan asiantuntijat voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
– Valuutta (CPC 81333)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet liikepankit voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
– Valuuttayritykset	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet valuuttayritykset voivat myös harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
– Siirtokelpoiset arvopaperit (CPC 81321*)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet arvopaperiyhtiöt ja sijoittautuneet arvopaperialan asiantuntijat voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
– Muut siirtokelpoiset rahoitusvälineet ja rahoitusvaateet, mukaan lukien jalometal- liharkot (CPC 81339**)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet liikepankit voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
e) Osallistuminen kaikenlaisten arvopapereiden anteihin, mukaan lukien merkintätakuut ja sijoitukset asiamiehenä (julki- sesti tai yksityisesti) ja näihin anteihin liittyvien palvelujen tarjonta (CPC 8132)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet arvopaperiyhtiöt ja sijoittautuneet arvopaperialan asiantuntijat voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
f) Välistoiminta rahamarkkinoilla (CPC 81339**) – Liikepankit	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet liikepankit voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
g) Omaisuuden hoito, kuten käteisvarojen tai arvopaperisalkun hoito, yhteissijoitusten hoidon kaikki muodot, eläkerahastojen hoito sekä notariaattipalvelut (CPC 81323*)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet sijoitusyhtiöt voivat harjoittaa omaisuuden hoitoa, käteisvarojen tai arvopaperisalkun hoitoa ja yhteissijoitusten hoidon kaikkia muotoja. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiötä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
– Sijoitusyhtiöiden hoitoyhtiöt	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet sijoitusyhtiöiden hoitoyhtiöt voivat harjoittaa sijoitusyhtiöiden hallintotoimia. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiötä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
– Eläkerahastojen rahasto-yhtiöt	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet eläkerahastojen rahastoyhtiöt voivat harjoittaa eläkerahastojen hoitoa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiötä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja. Seuraavia toimia voivat harjoittaa ainoastaan meksikolaiset kehitys pankit: a) hallinto- tai oikeusviranomaisten tallettamien taikka niille talletettujen arvopapereiden ja käteisvarojen säilytys ja Meksikossa sovellettavien toimenpiteiden mukaisesti takavarikoitujen tavaroiden säilytys ja b) puolustusministeriön, laivastoministeriön ja Meksikon armeijan henkilöstön säästötilien, eläkkeiden ja muiden varojen sekä omaisuuden hoito ja kyseisen henkilöstön varoja koskevan muun rahoitustoiminnan suorittaminen.
– Liikepankit	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet liikepankit voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
– Arvopaperirytykset ja arvopaperispesialistit	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet arvopaperirytykset ja sijoittautuneet arvopaperialan asiantuntijat voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
h) Neuvontapalvelut ja muut liitännäisrahoituspalvelut, mukaan lukien luottotiedot ja -analyysit, sijoituksiin ja salkunhoitoon liittyvä tutkimus ja neuvonta, yritysostoihin ja yhtiöiden rakentamiseen ja strategiaan liittyvä neuvonta (CPC 8133)	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoitusneuvojat voivat harjoittaa sijoituksiin ja salkunhoitoon liittyvää analyysiä, tutkimusta ja neuvontaa sekä yritysostoihin ja yhtiöiden rakentamiseen ja strategiaan liittyvää neuvontaa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti.
– Luottotietoyhtiöt	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet luottotietoyhtiöt (luottotietotoimistot) voivat harjoittaa luottotietoihin liittyvää toimintaa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Ulkomaisia sijoituksia käsittelevä kansallinen komitea (CNIE) voi myöntää suuremman prosenttimäärän. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
C. Muut – Hallintayhtiöt	Sijoittautuminen rajan yli	Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen.
– Takauslaitokset	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet takauslaitokset voivat tarjota takauspalveluja. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia sijoittautuneiden takauslaitosten maksetusta pääomasta. Hallitusten ja virastojen tekemät ulkomaiset sijoitukset ovat kiellettyjä. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiöitä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja. Takauslainsäädännössä kiellään tällä hetkellä takaussopimusten tekeminen ulkomaisten yritysten kanssa henkilöiden harjoittaman Meksikon alueella vaadittavat velvollisuudet täyttävän toiminnan takaamiseksi, paitsi jos kyseessä ovat jälleentakaustoimet ja meksikolaisille takauslaitoksille annettavat takeet. Edellä sanotun vastaisilla takaustoimilla ei ole oikeudellista vaikutusta. Kuitenkin jos yksikään sijoittautuneista takauslaitoksista ei arvioi sopivaksi harjoittaa tiettyjä ehdotettuja toimia, valtion varoja ja julkista velkaa käsittelevä ministeriö voi olosuhteet todennettuaan ja harkintansa mukaan antaa henkilölle luvan tehdä sopimus ulkomaisen takauslaitoksen kanssa joko suoraan tai välillisesti meksikolaisen takauslaitoksen kautta.

Palveluala tai sen osa	Tarjontamuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		On kiellettyä harjoittaa edellä mainittuja toimia koskevaa välitystoimintaa sekä välitystoimintaa, joka koskee velvollisuuksia sisältävien tavanomaisten sopimusten tekemistä luonnollisten tai oikeushenkilöiden kanssa, jotka eivät ole luvan saaneita takauslaitoksia.
Jälleentakaus	Sijoittautuminen rajan yli	Sijoittautuneet takauslaitokset voivat harjoittaa tätä toimintaa. Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia maksetusta pääomasta. Hallitusten ja virastojen tekemät ulkomaiset sijoitukset ovat kiellettyjä. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiötä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.
		Ulkomaiset jälleentakauslaitokset voivat osallistua jälleentakaustoimintaan. Sovellettavien säädösten mukaisesti niiden on rekisteröidyttävä valtion varoja ja julkista velkaa käsittelevässä ministeriössä (SHCP), joka voi hyväksyä tai hylätä rekisteröinnin.
Yleiset varastot	Sijoittautuminen rajan yli	Ulkomaisilla sijoittajilla voi olla enintään 49 prosenttia yleisten varastojen maksetusta pääomasta. Ulkomaiset sijoitukset on kielletty henkilöiltä, joiden toimet liittyvät hallitukseen. Meksikolaisten osakkeenomistajien on valvottava yritystä tehokkaasti. Kyseistä prosenttimäärää ei sovelleta osakkuusyhtiötä koskevassa jaksossa määritettyihin ulkomaisiin osakkuusyhtiöihin tehtyihin sijoituksiin, joihin sovelletaan kyseisessä jaksossa esitettyjä ehtoja.

OSAKKUUSYHTIÖITÄ KOSKEVA JAKSO

Palveluala tai sen osa	Toimitusmuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
Liikepankit Arvopaperyhtiöt	Sijoittautuminen rajan yli	Jos ulkomaisten osakkuusyhtiöiden sallittu pääoma laskettuna prosenttiosuutena kaikkien meksikolaisten tämäntyyppisten rahoituslaitosten koko nettopääomasta saavuttaa tässä kohdassa asianomaiselle laitokselle määritetyn prosenttiosuuden, Meksikolla on oikeus 1. tammikuuta 2004 asti jädäyttää kerran kyseinen prosenttiosuus kokonaispääomasta sen silloiselle tasolle. Liikepankit 25 % Arvopaperyhtiöt 30 % Jos rajoitusta sovelletaan, sen kesto ei saa ylittää kolmea vuotta. 1. tammikuuta 2004 saakka Meksiko voi evätä luvan ulkomaisen osakkuusyhtiön perustamiseen, jos kaikkien samantyyppisten ulkomaisten osakkuusyhtiöiden sallittu pääoma ylittää edellä esitetyn sovellettavan prosenttimäärän.

Palveluala tai sen osa	Toimitusmuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
Liikepankit	Sijoittautuminen rajan yli	<p><i>Maksujärjestelmän suoja</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jos ulkomaisten liikepankkien osakkuusyhtiöiden (edellä esitetyn mukaisessa merkityksessä) sallitun pääoman määrä laskettuna prosenttiosuutena kaikkien Meksikossa olevien liikepankkien koko pääomasta saavuttaa 25 prosenttia, Meksiko voi pyytää toiselta sopimuspuolelta neuvotteluja mahdollisista vahingollisista vaikutuksista, jotka johtuvat toisen sopimuspuolen liikepankkien läsnäolosta Meksikon markkinoilla sekä mahdollisista korjaavista toimenpiteistä mukaan lukien markkinoille pääsyä koskevat väliaikaiset lisärajoitukset. Neuvottelut on saatettava nopeasti päätökseen. 2. Mahdollisten vahingollisten vaikutusten osalta sopimuspuolten olisi otettava huomioon: <ol style="list-style-type: none"> a) uhka, että meksikolaista maksujärjestelmää valvovat muut kuin meksikolaiset henkilöt; b) Meksikoon sijoittautuneiden ulkomaisten liikepankkien mahdolliset vaikutukset Meksikon kykyyn harjoittaa raha- ja valuuttakurssipolitiikkaa tehokkaasti ja c) rahoituspalveluja koskevassa luvussa esitettyjen sääntöjen riittävyys Meksikon maksujärjestelmän suojelemiseksi.
Kaikki rahoituspalvelut	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Meksiko hyväksyy harkintansa mukaan tapauskohtaisesti liikepankin tai arvopaperiyhtiön yhteyden Meksikoon sijoittautuneeseen kaupalliseen tai teolliseen yhtiöön, jos Meksiko katsoo kyseisen yhteyden olevan vaaraton ja liikepankkien osalta a) ei merkittävä tai b) kaupallisen tai teollisen yhtiön rahoitukseen liittyvän toiminnan muodostavan vähintään 90 prosenttia sen maailmanlaajuisista vuosituloista ja asianomaisen kaupallisen tai teollisen yhtiön muu kuin rahoitukseen liittyvä toiminta on Meksikon hyväksyttävissä. Yhteys kaupallisen tai teollisen yhtiön kanssa, jonka kotipaikka ei ole Meksikossa tai joka ei ole sijoittautunut Meksikoon, ei ole peruste hylätä hakemusta liikepankin tai arvopaperiyhtiön sijoittautumisesta Meksikoon tai sen hankkimisesta Meksikossa.</p>
Kaikki rahoituspalvelut	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Meksiko voi antaa säännöksiä, joiden mukaan sijoittajat (ja niiden osakkuusyhtiöt) voivat perustaa Meksikoon ainoastaan yhden samantyyppisen laitoksen.</p> <p>Sen määrittämiseksi millaista toimintaa toisen sopimuspuolen sijoittaja harjoittaa, kaiken tyyppisten vakuutusten katsotaan olevan ainoastaan yhdentyyppistä rahoituspalvelua, mutta sekä henkivakuutus toimintaa että muuta vakuutus toimintaa voi harjoittaa joko yksi ulkomainen osakkuusyhtiö tai erilliset ulkomaiset osakkuusyhtiöt.</p>

Palveluala tai sen osa	Toimitusmuoto varauksella	Toimenpiteen kuvaus
		<p>Toisen sopimuspuolen muiden kuin pankkisijoittajien sallitaan perustaa Meksikoon yhden tai useamman rajoitetun rahoituslaitoksen erikseen kulutusluottojen, kauppaluottojen, kiinnitysluottojen tai luotokorttipalvelujen tarjoamista varten yhtä edullisilla ehdoilla kuin Meksikon säännösten alaisiin samanlaisiin kotimaisiin yrityksiin sovellettavat ehdot. Meksiko voi sallia rajoitetun rahoituslaitokse harjoittaa sen pääasialliseen luvan saaneeseen liiketoimintaan läheisesti liittyviä luottopalveluja. Kyseisille laitoksille on annettava mahdollisuus hankkia rahoitusta arvopaperimarkkinoilla liiketoimintaa varten tavanomaisten ehtojen mukaisesti. Meksiko voi rajoittaa rajoitetujen rahoituslaitosten talletusten ottoa.</p>
Kaikki rahoituspalvelut	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Meksiko voi rajoittaa ulkomaista osakkuusyhtiötä perustamasta toimistoja, sivuliikkeitä tai muita suoria tai välillisiä tytäryhtiötä minkään muun maan alueelle.</p>
Kaikki rahoituspalvelut	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Meksiko voi antaa säännöksiä, jotka rajoittavat toisen sopimuspuolen sijoittajan, joka suoraan tai sen osakkuusyhtiöiden kautta tarjoaa samoja yleisluonteista rahoituspalveluja toisen sopimuspuolen alueella, oikeutta perustaa Meksikoon ulkomainen osakkuusyhtiö.</p> <p>Toisen sopimuspuolen sijoittaja, jonka sallitaan perustaa tai hankkia ja joka perustaa tai hankkii liikepankin tai arvopaperiyhtiön Meksikossa, voi myös perustaa holding-yhtiön Meksikossa ja siten perustaa tai hankkia muuntyyppisiä rahoituslaitoksia maassa voimassa olevien säännösten mukaisesti.</p>
Vakuutus	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Voimassa oleviin Aseguradora Mexicana, S.A:n. tai Aseguradora Hidalgo, S.A:n harjoittamaan Meksikon valtion vakuutusohjelmiin liittyvään toimintaan (mukaan lukien valtion työntekijöiden, virastojen, välineistön ja julkisyhteisöjen vakuutukset) ei sovelleta sijoittautumista, rajat ylittävää ja kansallista kohtelua koskevia säännöksiä niin kauan kuin Meksikon valtio valvoo yritystä ja valtion valvonnan päätyttyä säännöksiä sovelletaan kaupalliselta kannalta katsottuna kohtuullisen ajan.</p>
Kaikki rahoituspalvelut	Sijoittautuminen rajan yli	<p>Meksikon harjoittaman raha- ja valuuttakurssipolitiikan heikentymisen estämiseksi toisen sopimuspuolen rajan yli ulottuvien rahoituspalvelujen tarjoajien ei sallita tarjota rahoituspalveluja Meksikon alueella tai Meksikossa asuville henkilöille ja Meksikossa asuvat henkilöt eivät voi ostaa rahoituspalveluja toisen sopimuspuolen rajan yli ulottuvien rahoituspalvelujen tarjoajilta, jos kyseisissä liiketoimissa käytetään Meksikon pesoja.</p>

LIITE II

(johon viitataan 24 artiklassa)

RAHOITUSPALVELUISTA VASTUUSSA OLEVAT VIRANOMAISET

OSA A

Yhteisö ja sen jäsenvaltiot

Euroopan komissio	Sisämarkkinoiden PO	200, Rue de la Loi B-1049 Brussels
Belgia	Valtiovarainministeriö	Ministère des Finances 12, rue de la Loi B-1000 Brussels
Tanska	Talousministeriö	Ved Stranden 8 DK-1061 Copenhagen K
Saksa	Valtiovarainministeriö	Bundesministerium für Finanzen Postfach 13 08 D-53003 Bonn
Ranska	Valtiovarainministeriö	Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie 139, rue de Bercy F-75572 Paris
Irlanti	Valtiovarainministeriö	Department of Finance Upper Merrion Street IRL-Dublin 2
Italia	Valtiovarainministeriö	Ministero del Tesoro Via XX Settembre 97 I-00187 Roma
Luxemburg	Valtiovarainministeriö	Ministère des Finances 3, rue de la Congrégation L-2931 Luxembourg
Alankomaat	Valtiovarainministeriö	Treasury Postbus 20201 NL-2500 EE Den Haag
Itävalta	Valtiovarainministeriö	Hummelpfortgasse 4–8 Postfach 2 A-1015 Wien
Kreikka	Valtiovarainministeriö	37, Panepistimiou Street GR-10165 Athens
Espanja	Valtiovarainministeriö	Directora General del Tesoro y Política Financiera Paseo del Prado 6–6a Planta SP-28071 Madrid
Portugali	Valtiovarainministeriö	Av. Infante D. Henrique, 5 P-1140/009 Lisboa
Suomi	Valtiovarainministeriö	PO Box 286 FI-00171 Helsinki

Ruotsi	Valtiovarainministeriö	Ministry of Finance SE-10333 Stockholm
Yhdistynyt kuningaskunta	Valtiovarainministeriö	Treasury Chambers Parliament Street UK-London SW1P 3AG

OSA B

Meksiko, Secretaría de Hacienda y Crédito Público

Meksiko	Dirección General de Banca y Ahorro	Insurgentes Sur, 826 Piso P.H. Col. del Valle, Deleg. Benito Juárez, C.P. 03100 México, D.F.
	Dirección General de Seguros y Valores	Insurgentes Sur, 795 Piso 6 Col. Nápoles, Deleg. Benito Juárez, C.P. 03810 México, D.F.

LIITE III

(johon viitataan 43 artiklassa)

TYÖJÄRJESTYSMALLI**Määritelmät**

1. Tässä työjärjestyksessä tarkoitetaan:
  - 'neuvonantajalla' henkilöä, jonka sopimuspuoli on palkannut neuvomaan tai avustamaan itseään välimiespaneelinnettelyn yhteydessä;
  - 'valituksen tehneellä sopimuspuolella' sopimuspuolta, joka pyytää välimiespaneelin perustamista tämän päätöksen V osaston III luvun nojalla;
  - 'välimiespaneelilla' tämän päätöksen V osaston III luvun nojalla perustettua välimiespaneelia;
  - 'sopimuspuolen edustajalla' sopimuspuolen ministeriön, viraston tai muun julkisen hallintoelimen työntekijää;
2. Sopimuspuolet voivat nimetä jonkin erityisyksikön hallinnoimaan riitojenratkaisumenettelyä.
3. Jolleivät sopimuspuolet toisin sovi, ne kokoontuvat välimiespaneelin kanssa 15 päivän kuluessa välimiespaneelin perustamisesta määrittämään muun muassa seuraavat asiat:
  - a) välimiehille maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset, jotka vastaavat yleensä WTO:n standardeja;
  - b) menettelyjen hallinnointi, jos sopimuspuolet eivät ole nimenneet erityisyksikköä 2 säännön mukaisesti; ja
  - c) muut sopimuspuolten tarpeellisina pitämät asiat.

Välimiesten valinta

4. Välimiehet olisi valittava niin, että varmistetaan heidän riippumattomuutensa ja puolueettomuutensa, riittävän vaihteleva tausta ja laaja-alainen kokemus. Välimiehet toimivat yksilöinä eivätkä hallitusten tai minkään organisaation edustajina. Heidän on noudatettava lisäyksessä 1 vahvistettuja käytännesääntöjä.

Tehtävät

5. Jolleivät sopimuspuolet toisin sovi 20 päivän kuluessa välimiespaneelin perustamista koskevan pyynnön toimittamisesta, paneelin tehtävänä on:

"Tarkastella sekakomitealle esitettyä asiaa soveltamisalaan kuuluvien säännösten perusteella (kuten sekakomitean kokousta koskevasta pyynnöstä ilmenee) ja päättää, ovatko tarkasteltavat toimenpiteet johdonmukaisia soveltamisalaan kuuluvien säännösten kanssa".
6. Sopimuspuolten on ilmoitettava sovituihin tehtäviin välimiespaneelille viipymättä.

Kirjalliset näkökannat ja muut asiakirjat

7. Jos sopimuspuolet ovat nimenneet erityisyksikön 2 säännön mukaisesti, sopimuspuolten tai välimiespaneelin on toimitettava kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset näkökannat tai muut asiakirjat kyseiselle yksikölle. Edellä 2 säännön nojalla nimetyn yksikön, joka vastaanottaa kirjallisen näkökannan, on toimitettava se edelleen muille vastaanottajille nopeimmalla käytännöllisellä tavalla.

8. Jos sopimuspuolet eivät ole nimenneet erityisyksikköä 2 säännön mukaisesti, sopimuspuolten tai välimiespaneelin on toimitettava kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset näkökannat tai muut asiakirjat 3 sääntöön perustuvan sopimuksen mukaisesti.
9. Sopimuspuolen on mahdollisuuksien mukaan toimitettava jäljennös asiakirjasta magneettisessa muodossa.
10. Jollei 3 säännön mukaisesti toisin sovita, sopimuspuolen on toimitettava jäljennös kaikista sen kirjallisista näkökannoista toiselle sopimuspuolelle ja kullekin välimiehelle.
11. Valituksen tehneen sopimuspuolen on toimitettava ensimmäinen kirjallinen näkökantansa viimeistään 25 päivän kuluessa välimiespaneelin perustamispäivästä. Sopimuspuolen, jota vastaan valitus on esitetty (vastaaja), on toimitettava kirjallinen vastineensa viimeistään 20 päivän kuluessa ensimmäisen kirjallisen näkökannan toimittamispäivästä.
12. Jollei 3 säännön mukaisesti toisin sovita pyynnöistä, ilmoituksista tai muista välimiespaneelimenettelyyn liittyvistä asiakirjoista, joihin ei sovelleta 10 tai 11 sääntöä, sopimuspuolen on toimitettava toiselle sopimuspuolelle ja kaikille välimiehille jäljennös asiakirjasta faksilla tai muulla sähköisellä viestintävälineellä.
13. Pyyntöissä, ilmoituksissa, kirjallisissa näkökannoissa tai muissa välimiespaneelimenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa olevat vähäiset kirjoitusvirheet voidaan oikaista toimittamalla uusi asiakirja, johon muutokset on merkitty selvästi.
14. Jos asiakirjan toimittamisen viimeinen määräpäivä on yleinen vapaapäivä tai muu päivä, jolloin virastot on suljettu hallituksen määräyksestä tai ylivoimaisen esteen vuoksi, asiakirja voidaan toimittaa seuraavana arkipäivänä.

Välimiespaneelien toiminta

15. Välimiespaneelin puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kaikissa paneelin kokouksissa. Välimiespaneeli voi antaa puheenjohtajalle valtuuden tehdä hallinnollisia ja menettelyyn liittyviä päätöksiä.
16. Jollei näissä säännöissä toisin määrätä, välimiespaneeli voi hoitaa tehtäviään eri välinein kuten puhelimitse, telekopioin tai tietokoneyhteyksin.
17. Ainoastaan välimiehet voivat ottaa osaa välimiespaneelin käsittelyyn, mutta välimiespaneeli voi sallia avustajien, hallintohenkilöstön, tulkkien tai kääntäjien läsnäolon käsittelyn aikana.
18. Jos ilmenee menettelyä koskeva kysymys, josta ei määrätä näissä säännöissä, välimiespaneeli voi hyväksyä asianmukaisen menettelyn, joka on johdonmukainen tämän päätöksen kanssa.
19. Kun välimiespaneeli katsoo, että on tarpeen muuttaa menettelyssä sovellettavaa määräaikaa tai tehdä muita menettelyyn liittyviä tai hallinnollisia mukautuksia menettelyyn, sen on ilmoitettava sopimuspuolille kirjallisesti muutoksen tai mukautuksen syistä ja arvio tarvittavasta määräajasta tai mukautuksesta.

Kuulemiset

20. Jos sopimuspuolet ovat nimenneet erityisyksikön 2 säännön mukaisesti, puheenjohtaja vahvistaa kuulemispäivän ja -ajan neuvoteltuaan sopimuspuolten, muiden välimiespaneelin jäsenten ja erityisyksikön kanssa. Kyseisen yksikön on ilmoitettava sopimuspuolille kirjallisesti kuulemispäivästä, -ajasta ja -paikasta.
21. Jos sopimuspuolet eivät ole nimenneet erityisyksikköä 2 säännön mukaisesti, puheenjohtaja vahvistaa kuulemispäivän ja -ajan neuvoteltuaan sopimuspuolten ja muiden välimiespaneelin jäsenten kanssa 3 säännön nojalla tehdyn sopimuksen mukaisesti. Sopimuspuolille on ilmoitettava kirjallisesti kuulemispäivästä, -ajasta ja -paikasta 3 säännön nojalla tehdyn sopimuksen mukaisesti.

22. Jolleivät sopimuspuolet toisin sovi, kuulemiset pidetään Brysselissä, kun valituksen tehnyt sopimuspuoli on Meksiko, tai Mexico Cityssä, kun valituksen tehnyt sopimuspuoli on Euroopan yhteisö.
23. Välimiespaneeli voi kutsua koolle ylimääräisiä kuulemistilaisuuksia, jos sopimuspuolet niin sopivat.
24. Kaikkien välimiesten on oltava läsnä kuulemisissa.
25. Kuulemiseen voivat osallistua seuraavat henkilöt:
- sopimuspuolen edustajat;
  - sopimuspuolen neuvonantajat edellyttäen, että he eivät esitä lausumaa välimiespaneelille ja ettei menettely vaikuta heidän tai heidän työnantajinsa, yhteistyö- tai liikekumppaneidensa tai perheenjäseniensä taloudellisiin tai henkilökohtaisiin etuihin;
  - hallintohenkilöstö, tulkit, kääntäjät, istuntopöytäkirjanpitäjät; ja
  - välimiesten avustajat.
26. Kummankin sopimuspuolen on viimeistään viisi päivää ennen kuulemispäivää toimitettava luettelo henkilöistä, jotka esittävät kuulemistilaisuudessa suullisia näkökantoja tai selvityksiä kyseisen sopimuspuolen puolesta, ja muista edustajista tai neuvonantajista, jotka osallistuvat kuulemistilaisuuteen.
27. Välimiespaneeli järjestää kuulemisen seuraavasti ja varmistaa, että sekä valituksen tehneelle sopimuspuolelle että vastaajalle annetaan yhtä paljon aikaa:
- V ä i t e
- Valituksen tehneen sopimuspuolen väite.
  - Vastaajan väite.
- V a s t a v ä i t e
- Valituksen tehneen sopimuspuolen vastaus.
  - Vastaajan vastaväite.
28. Välimiespaneeli voi esittää kysymyksiä kummalle tahansa sopimuspuolista kaikissa kuulemisen vaiheissa.
29. Jos sopimuspuolet ovat nimenneet erityisyksikön 2 säännön mukaisesti, kyseinen yksikkö huolehtii, että kustakin kuulemistilaisuudesta laaditaan tarkka kirjallinen selostus, josta toimitetaan mahdollisimman nopeasti jäljennös sopimuspuolille ja välimiespaneelille.
30. Jos sopimuspuolet eivät ole nimenneet erityisyksikköä 2 säännön mukaisesti, kustakin kuulemistilaisuudesta laaditaan 3 säännön nojalla tehdyn sopimuksen mukaisesti tarkka kirjallinen selostus, josta toimitetaan mahdollisimman nopeasti jäljennös sopimuspuolille ja välimiespaneelille.
31. Välimiespaneeli voi esittää milloin tahansa menettelyn aikana kirjallisia kysymyksiä jommallekummalle sopimuspuolista tai kummallekin niistä. Välimiespaneelin on toimitettava kirjalliset kysymykset sille sopimuspuolelle, jolle ne on osoitettu.
32. Sopimuspuolen, jolle välimiespaneeli esittää kirjallisia kysymyksiä, on toimitettava jäljennös mahdollisista kirjallisista vastauksista. Kummallekin sopimuspuolelle on annettava tilaisuus toimittaa kirjallisia huomautuksia vastauksesta viiden päivän kuluessa vastauksen toimittamisesta.
33. Kumpikin sopimuspuoli voi toimittaa 10 päivän kuluessa kuulemispäivästä täydentävän kirjallisen näkökannan, jossa vastataan kuulemisen aikana esille tulleisiin asioihin.

Tulkintasäännöt ja todistustaakka

34. Välimiespaneelit tulkitsevat soveltamisalaan kuuluvia säännöksiä tavanomaisen kansainvälisen julkisoikeuden sääntöjen mukaisesti.
35. Sopimuspuolella, joka väittää toisen sopimuspuolen toimenpidettä soveltamisalaan kuuluvien säännösten vastaiseksi, on todistustaakka tämän säännösten vastaisuuden osalta.
36. Sopimuspuolella, joka väittää, että toimenpide kuuluu asianomaisten säädösten mukaisen poikkeuksen piiriin, on todistustaakka poikkeuksen sovellettavuuden osalta.

Luottamuksellisuus

37. Sopimuspuolten on pidettävä paneelin kuulemiset, käsittelyt, alustava kertomus sekä kaikki välimiespaneelille esitetyt kirjalliset näkökannat ja tietojenvaihto sen kanssa luottamuksellisina.

Yksipuoliset yhteydet

38. Välimiespaneeli ei saa tavata tai ottaa yhteyttä toiseen sopimuspuoleen, jos toinen sopimuspuoli ei ole paikalla.
39. Välimiehet eivät saa keskustella menettelyn kohteena olevaan asiaan liittyvistä seikoista toisen sopimuspuolen tai molempien sopimuspuolten kanssa muiden välimiesten poissa ollessa.

Asiantuntijoiden asema

40. Välimiespaneeli voi sopimuspuolen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pyytää tietoja tai teknisiä neuvoja sopivana pitämältään henkilöltä tai elimeltä edellyttäen, että sopimuspuolet näin sopivat ja niiden sopimien ehtojen rajoissa.
41. Jos 40 säännön mukaisesti esitetään pyyntö kirjallisen asiantuntijaraportin saamiseksi, välimiespaneelin menettelyyn sovellettavan määräajan kuluminen keskeytetään pyynnön toimittamispäivästä siihen päivään, jolloin raportti toimitetaan välimiespaneelille.

Välimiespaneelin kertomukset

42. Jolleivät sopimuspuolet toisin sovi, välimiespaneeli laatii kertomuksensa sopimuspuolten näkökantojen ja väitteiden sekä muiden sille 40 säännön mukaisesti esitettyjen tietojen perusteella.
43. Tarkasteltuaan sopimuspuolten alustavaan kertomukseen esittämiä kirjallisia huomautuksia välimiespaneeli voi omasta aloitteestaan tai jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä:
  - a) pyytää jommankumman sopimuspuolen näkemyksiä;
  - b) tarkastella uudelleen kertomustaan; ja
  - c) tehdä tarpeellisina pitämiään lisäselvityksiä.
44. Välimiehet voivat antaa erillisiä lausuntoja asioista, joista ei päästä yksimielisyyteen. Välimiespaneeli ei saa alustavassa kertomuksessaan eikä loppukertomuksessaan ilmaista, ketkä välimiehet ovat kannattaneet enemmistön tai vähemmistön kantaa.

Kiireelliset tapaukset

45. Kiireellisissä tapauksissa välimiespaneeli muuttaa asianmukaisesti alustavan kertomuksen toimittamista sekä sopimuspuolten siihen esittämiä huomautuksia koskevia määräaikoja.

Kääntäminen ja tulkkaus

46. Jos sopimuspuolet ovat nimenneet erityisyksikön 2 säännön mukaisesti, sopimuspuolen on hyvissä ajoin ennen välimiespaneelimenettelyyn liittyvän ensimmäisen kirjallisen näkökantansa toimittamista ilmoitettava kyseiselle yksikölle kirjallisesti, millä kielellä sen kirjalliset ja suulliset näkökannat esitetään.
47. Jos sopimuspuolet eivät ole nimenneet erityisyksikköä 2 säännön mukaisesti, sopimuspuolen on ilmoitettava kirjallisesti, millä kielellä sen kirjalliset ja suulliset näkökannat esitetään, viimeistään 3 säännössä määrättyssä kokouksessa.
48. Kunkin sopimuspuolen on järjestettävä ja kustannettava kirjallisten näkökantojensa kääntäminen toisen sopimuspuolen 46 tai 47 säännön mukaisesti valitsemalle kielelle. Näkökannan esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä välimiespaneeli voi keskeyttää menettelyn käännöksen valmistumiseen asti.
49. Sopimuspuolten on järjestettävä suullisten näkökantojen tulkkaus toistensa valitsemille kielille.
50. Välimiespaneelin kertomukset laaditaan sopimuspuolten 46 tai 47 säännön mukaisesti valitsemalla kielellä tai valitsemilla kielillä.
51. Välimiespaneelin kertomuksen kääntämisestä aiheutuvat kustannukset jaetaan tasan sopimuspuolten kesken.
52. Sopimuspuolet voivat esittää huomioita näiden sääntöjen mukaisesti tehtyyn asiakirjan käännökseen.

Määräajan laskeminen

53. Jos tämän päätöksen tai näiden sääntöjen mukaan jotain on tehtävä tai välimiespaneeli edellyttää jonkin asian tekemistä tietyn ajan kuluessa tietyistä päivämäärästä tai tapahtumasta tai viimeistään tiettyyn päivämäärään tai tapahtumaan mennessä, kyseistä päivämäärää tai kyseisen tapahtuman päivämäärää ei lasketa kyseiseen päivien lukumäärään.
54. Jos sopimuspuoli saa asiakirjan 14 säännön nojalla eri päivänä kuin toinen sopimuspuoli, määräaika, jonka laskeminen riippuu kyseisen asiakirjan vastaanottamisesta, lasketaan jälkimmäisen päivämäärän perusteella.

Muut menettelyt

55. Näitä sääntöjä sovelletaan V osaston 42 artiklan 4, 5, 8 ja 10 kohdan nojalla käynnistettyihin menettelyihin seuraavin poikkeuksin:
  - a) 42 artiklan 4 kohdan nojalla pyynnön esittävän sopimuspuolen on toimitettava ensimmäinen kirjallinen näkökantansa 3 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä ja vastaajana olevan sopimuspuolen on toimitettava kirjallinen vastineensa 4 päivän kuluessa ensimmäisen kirjallisen näkökannan toimittamispäivästä;
  - b) 42 artiklan 5 kohdan nojalla pyynnön esittävän sopimuspuolen on toimitettava ensimmäinen kirjallinen näkökantansa 10 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä ja vastaajana olevan sopimuspuolen on toimitettava kirjallinen vastineensa 20 päivän kuluessa ensimmäisen kirjallisen näkökannan toimittamispäivästä;
  - c) 42 artiklan 8 kohdan nojalla pyynnön esittävän sopimuspuolen on toimitettava ensimmäinen kirjallinen näkökantansa 10 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä ja vastaajana olevan sopimuspuolen on toimitettava kirjallinen vastineensa 15 päivän kuluessa ensimmäisen kirjallisen näkökannan toimittamispäivästä; ja
  - d) 42 artiklan 10 kohdan nojalla pyynnön esittävän sopimuspuolen on toimitettava ensimmäinen kirjallinen näkökantansa 5 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä ja vastaajana olevan sopimuspuolen on toimitettava kirjallinen vastineensa 10 päivän kuluessa ensimmäisen kirjallisen näkökannan toimittamispäivästä.
56. Välimiespaneeli vahvistaa tarvittaessa määräajan täydentävien kirjallisten näkökantojen, kirjalliset vastineet mukaan luettuina, toimittamiselle, jotta molemmilla sopimuspuolilla olisi tilaisuus esittää välimiespaneelimenettelyn aikana yhtä monta kirjallista näkökantaa tässä päätöksessä ja näissä säännöissä asetettujen määräaikojen rajoissa.
57. Välimiespaneeli voi päättää olla järjestämästä kuulemista, jos sopimuspuolet tähän suostuvat.

LISÄYS I

KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

Määritelmät

A. Näissä käytäntösäännöissä tarkoitetaan

'avustajalla' henkilöä, joka jäseniä koskevien kelpoisuusedellytysten mukaisesti suorittaa tutkimusta tai avustaa jäsentä,

'ehdokkaalla' henkilöä, jonka nimittämistä välimiespaneelin jäseneksi harkitaan V osaston 40 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

'jäsenellä' V osaston 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun välimiespaneelin jäsentä,

'sopimuspuolella' sopimuksen sopimuspuolta,

'menettelyllä', jollei muuta määrätä, tarkoitetaan edellä mainitussa osastossa vahvistettua välimiesmenettelyä,

'henkilöstöllä' tarkoitetaan jäsenen osalta muita jäsenen ohjauksessa tai valvonnassa olevia henkilöitä kuin avustajia.

B. Näissä käytäntösäännöissä tehdyt viittaukset kohtaan tai osastoon ovat viittauksia tämän päätöksen riitojenratkaisua koskevaan asianomaiseen kohtaan, liitteeseen tai osastoon.

I. Menettelyä koskevat velvollisuudet

Jokaisen ehdokkaan, jäsenen ja entisen jäsenen on vältettävä käyttäytymistä epäasianmukaisesti ja antamasta vaikutelmaa epäasianmukaisesta käyttäytymisestä ja noudatettava korkeita käyttäytymisnormeja riitojenratkaisumenettelyn rehellisyyden ja puolueettomuuden säilyttämiseksi.

II. Ilmoittamisvelvollisuudet

[Alkuhuomautus:

Näiden käytäntösääntöjen hallitsevana periaatteena on, että ehdokkaan tai jäsenen on ilmoitettava kaikki intressit, suhteet tai seikat, jotka todennäköisesti vaikuttavat ehdokkaan tai jäsenen riippumattomuuteen tai puolueettomuuteen taikka jotka voisivat kohtuudella luoda vaikutelman epäasianmukaisuudesta tai epäilyksen puolueellisuudesta. Vaikutelma epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai epäily puolueellisuudesta syntyy silloin, kun järkevä henkilö, jolla on kaikki asianomaisia olosuhteita koskevat kohtuullisella tutkimuksella saatavat tiedot, voi päätellä, että ehdokkaan tai jäsenen kyky suorittaa tehtävänsä rehellisesti, puolueettomasti ja pätevästi on heikentynyt.

Näitä ilmoittamisvelvollisuuksia ei kuitenkaan pitäisi tulkita siten, että yksityiskohtaisten tietojen ilmoittaminen tekee jäsenenä olemisen mahdolliseksi oikeuslaitoksessa ja liike-elämässä työskenteleville henkilöille ja siten estää sopimuspuolia ja osallistujia hyödyntämästä jäseniksi parhaat edellytykset omaavien henkilöiden palveluja. Sen vuoksi ehdokkaiden ja jäsenten ei tarvitse ilmoittaa sellaisia intressejä, suhteita ja seikkoja, joiden merkitys menettelyn kannalta on vähäpätöinen.

Menettelyn aikana ehdokkailla ja jäsenillä on jatkuva velvollisuus ilmoittaa sellaiset intressit, suhteet ja seikat, joilla voi olla merkitystä riitojenratkaisumenettelyn rehellisyyteen tai puolueettomuuteen.

Näissä käytäntösäännöissä ei määrätä siitä, toteavatko sopimuspuolet tehtyjen ilmoitusten perusteella, ja missä olosuhteissa, ehdokkaan tai jäsenen olevan esteellinen tulemaan nimitetyksi välimiespaneeliin tai -komiteaan tai niissä toimimiseen.]

- A. Ehdokkaan on ilmoitettava kaikki intressit, suhteet tai seikat, jotka todennäköisesti vaikuttavat ehdokkaan riippumattomuuteen tai puolueettomuuteen taikka jotka voisivat kohtuudella luoda vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai epäilyksen puolueellisuudesta menettelyssä. Tämän vuoksi ehdokkaan on pyrittävä kaikkiin kohtuullisiin ponnistuksiin saamaan selville edellä mainitun kaltaiset intressit, suhteet ja seikat.

Ehdokkaan on ilmoitettava edellä mainitun kaltaiset intressit, suhteet ja seikat täyttämällä sekakomitealta saatava alustava ilmoitus ja lähetettävä se sekakomitealle.

Rajoittamatta edellä sanotun yleispätevyyttä ehdokkaiden on ilmoitettava seuraavat intressit, suhteet ja seikat:

- 1) ehdokkaan kaikki taloudelliset intressit:
  - a) menettelyn tai sen tuloksen osalta, ja
  - b) hallinnollisen menettelyn, kotimaisen tuomioistuinmenettelyn tai muun välimiespaneeli- tai komiteamenettelyn osalta, jossa käsitellään asioita, joista voidaan päättää siinä menettelyssä, johon ehdokasta harkitaan,
- 2) kaikki ehdokkaan työnantajan, yhteistyö- tai liikekumppanin tai perheenjäsenen taloudelliset intressit:
  - a) menettelyn tai sen tuloksen osalta, ja
  - b) hallinnollisen menettelyn, kotimaisen tuomioistuinmenettelyn tai muun välimiespaneeli- tai komiteamenettelyn osalta, jossa käsitellään asioita, joista voidaan päättää siinä menettelyssä, johon ehdokasta harkitaan,
- 3) kaikki aikaisemmat ja nykyiset taloudelliset suhteet, liikesuhteet, ammattisuhteet, perhesuhteet tai sosiaaliset suhteet menettelyssä mukana olevien asianomaisten osapuolten tai heidän neuvonantajiansa kanssa, taikka kaikki edellä mainitun kaltaiset suhteet, jotka liittyvät ehdokkaan työnantajaan, yhteistyö- tai liikekumppaniin tai perheenjäseneneen, ja
- 4) puolustusasianajaja tai oikeudellinen tai muu edustus, joka koskee menettelyssä riidan aiheena olevaa asiaa taikka samoja tavaroita.

- B. Sen jälkeen kun jäsen on nimitetty, hänen on jatkettava kaikkia kohtuullisia ponnistuksia A jaksossa tarkoitettujen intressien, suhteiden ja seikkojen selville saamiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus on jatkuva velvollisuus, joka edellyttää jäseneltä kaikkien menettelyn kaikissa vaiheissa mahdollisesti esille tulevien intressien, suhteiden ja seikkojen ilmoittamista.

Jäsenen on ilmoitettava edellä mainitun kaltaiset intressit, suhteet ja seikat kirjallisesti sekakomitealle niiden saattamiseksi sopimuspuolten harkintaan.

III. Ehdokkaille ja jäsenille kuuluvien tehtävien suorittaminen

- A. Ehdokkaan, joka hyväksyy nimityksen jäseneksi, on oltava käytettävissä suorittamaan, ja suoritettava, jäsenen tehtävät täsmällisesti ja nopeasti koko menettelyn ajan.
- B. Jäsenen on suoritettava kaikki tehtävät rehellisesti ja ahkerasti.
- C. Jäsenen on noudatettava tämän osaston säännöksiä ja liitteessä III tai muualla vahvistettua sovellettavaa työjärjestysmallia.
- D. Jäsen ei saa kieltää muilta jäseniltä mahdollisuutta osallistua kaikkiin menettelyn vaiheisiin.

- E. Jäsenen on otettava huomioon ainoastaan sellaiset seikat, jotka tulevat esille menettelyssä ja jotka ovat välttämättömiä päätöksen tekemiselle, eikä hänen tule antaa päätöksen tekoa kenenkään muun tehtäväksi paitsi liitteessä III vahvistetun työjärjestysmallin tai muiden sovellettavien sääntöjen niin määrätessä.
- F. Jäsenen on varmistettava kaikin kohtuullisin tavoin, että jäsenen avustaja ja henkilöstö noudattavat näiden käytännesääntöjen I, II ja VI osaa.
- G. Jäsenellä ei saa olla menettelyä koskevia yksipuolisia yhteyksiä.
- H. Ehdokas tai jäsen ei saa ilmoittaa edelleen seikkoja, jotka koskevat näiden käytännesääntöjen todellisia tai mahdollisia rikkomuksia paitsi, jos ilmoitus tapahtuu sekakomitealle tai jos se on välttämätön sen toteamiseksi, onko ehdokas tai jäsen rikkonut tai saattaako hän mahdollisesti rikkoa käytännesääntöjä.

IV. Jäsenten riippumattomuus ja puolueettomuus

- A. Jäsenen on oltava riippumaton ja puolueeton. Jäsenen on toimittava oikeudenmukaisesti ja vältettävä luomasta vaikutelmaa epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai epäilystä puolueellisuudesta.
- B. Jäsenen toimintaan ei saa vaikuttaa oman edun tavoittelu, ulkopuolinen painostus, poliittiset näkökohdat, julkiset vaatimukset, uskollisuus sopimuspuolelle tai arvostelun pelko.
- C. Jäsen ei saa suoraan tai välillisesti ottaa vastaan mitään velvollisuuksia tai hyväksyä mitään etua, joka voisi millään tavalla estää tai näyttää estävän jäsenen tehtävien asianmukaisen suorittamisen.
- D. Jäsen ei saa käyttää asemaansa välimiespaneelissa tai -komiteassa omien henkilökohtaisten etujensa ajamiseen. Jäsenen on vältettävä toimia, jotka voivat antaa vaikutelman, että muilla ovat erityisasema vaikuttaa jäseniin. Jäsenen on pyrittävä kaikin tavoin estämään muita antamasta vaikutelmaa, että he ovat edellä mainitun kaltaisessa asemassa.
- E. Jäsen ei saa antaa aikaisempien tai nykyisten taloudellisten suhteiden, liikesuhteiden, ammattisuhteiden, perhesuhteiden tai sosiaalisten suhteiden taikka velvollisuuksien vaikuttaa käytökseensä tai arvostelukykynsä.
- F. Jäsenen on vältettävä sellaisia suhteita tai taloudellisia intressejä, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen puolueettomuuteensa tai jotka voisivat kohtuudella luoda vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai epäilyksen puolueellisuudesta.

V. Velvollisuudet tietyissä tilanteissa

- A. Entisen jäsenen on vältettävä toimia, jotka voivat luoda vaikutelman, että hän oli tehtäviään suorittaessaan puolueellinen tai hyötyi välimiespaneelin tai -komitean päätöksestä.

VI. Luottamuksellisuuden säilyttäminen

- A. Jäsen tai entinen jäsen ei saa milloinkaan ilmaista tai käyttää menettelyä koskevia tai menettelyn aikana saatuja ei-julkisia tietoja paitsi, jos niistä on hyötyä menettelyn kannalta, eikä hän saa missään tapauksessa ilmaista tai käyttää edellä mainitun kaltaisia tietoja henkilökohtaisen hyödyn saamiseksi tai hyödyn saamiseksi muille taikka muiden etujen vahingoittamiseksi.
- B. Jäsen ei saa ilmaista tämän osaston mukaisesti annettua välimiespaneelin kertomusta ennen kuin sekakomitea on sen julkaissut. Jäsen tai entinen jäsen ei saa milloinkaan ilmaista, ketkä jäsenistä ovat enemmistön kannalla ja ketkä vähemmistön kannalla tämän osaston mukaisessa menettelyssä.

- C. Jäsen tai entinen jäsen ei saa milloinkaan ilmaista välimiespaneelin tai -komitean keskusteluja tai jäsenten mielipiteitä paitsi, jos laki niin vaatii.

VII. Avustajien ja henkilöstön velvollisuudet

Näiden käytännesääntöjen I osaa (Menettelyä koskevat velvollisuudet), II osaa (Ilmoittamisvelvollisuudet) ja VI osaa (Luottamuksellisuuden säilyttäminen) sovelletaan myös avustajiin ja henkilöstöön.

YHTEINEN JULISTUS I**vaihtoehtoisesta riitojen ratkaisusta**

1. Sopimuspuolet kannustavat ja helpottavat mahdollisimman suuressa määrin välimiesmenettelyn ja muiden vaihtoehtoisten riitojen ratkaisukeinojen käyttöä vapaakauppa-alueen yksityisten osapuolten välisten kansainvälisten kaupallisten riitojen ratkaisemiseksi.
  2. Sopimuspuolet vahvistavat pitävänsä tärkeänä vuonna 1958 tehtyä Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimusta ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.
-

EUROOPAN YHTEISÖN JA MEKSIKON**yhteinen julistus sopimuksen 21 artiklan mukaisesta yhteistyöstä maatalous- maaseutualalla**

Sopimuspuolet sopivat, että taloudellisesta kumppanuudesta, poliittisesta yhteensovittamisesta ja yhteistyöstä tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Meksikon yhdysvaltojen sopimuksen 21 artiklan mukaiseen maatalousalan kehityksen ja yhteistyön edistämiseen sisältyvät:

- a) eläinten hyvinvointi;
  - b) elintarvikkeiden turvallisuus;
  - c) inhimillisten voimavarojen kehittäminen;
  - d) tilastot ja tietojärjestelmät;
  - e) tuottajajärjestöt;
  - f) tieteellinen ja tekninen tutkimus;
  - g) markkinoiden kehitys.
-